პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით

კომუნისტი

წელიწადი მეორე

ს. ქ. კ.

ცენტრ. და თბილისის კომიტეტების და სრულ. საქართ. მ., ბაქ. ფ.-არმ. და მატროსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრუზენშტერნის ქ. № 4. რედაქცია დიაა ყოველ დღე გარდა კვირა უქმეებისა დილ. 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. №

ფასი ერთი ნომრის პროვინციაში 2,000 მან.

№ 94 შაბათი, 29 აპრილი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი შაბათი, 29 აპრილი 1922 წ. № 94

პირველი მაისისათვის

1-ლი მაისი, შრომისა და მშრომელთა ძალაუფლებისათვის გრძოლის დღესასწაული

(თეზისები)

1. საერთაშორისო მუშათა დღესასწაულს პირველ მაისს დღეს უკვე აქვს თავისი 33 წლის ისტორია.

1898 წ. პარიზში შესდგა სოციალისტური პარტიების საერთაშორისო კონგრესი, სადაც დაარსდა მე-2 ინტერნაციონალი. ამ კონგრესის ერთ ერთ დადგენილებათაგანი იყო, რომ ყველა ქვეყნის მუშებმა ყოველწლიურათ განსაზღვრულ დღეს წარუდგინონ თავის პატრონებს და ძალაუფლების მქონეთ მოთხოვნილება 8 საათის სამუშაო დღის დაწესების შესახებ, რისთვისაც კონგრესის მიერ წინადადება იყო მიცემული ყველა ქვეყნებში მანიფესტაციების მოწყობისა. ამრიგათ პირველი მაისი შეიქნა მსოფლიო პროლეტარულ დღესასწაულად.

2. მუშების მიერ პირველად ჩატარებულმა 1 ლი მაისის დღესასწაულმა შიშის ზარი დასცა და არევ-დარევა შეიტანა კაპიტალისტების რიგებში. მათ დაინახეს ამაში ყველა ქვეყნის პროლეტარების კლასობრივი სოლიდარობის გამოხატულება, იგრძნეს მომავალი საფრთხე, მიმართული მათი ბატონობის წინააღმდეგ, საშიშროება თვით მთელ ბურჟუაზიულ ქვეყნის არსებობისათვის. ბევრ ქალაქებში—პარიზში, ვენაში და სხვაგან მხვილ კაპიტალისტებს, პირველი მაისის დღესასწაულის წინ მიჰქონდათ თავისი ძვირფასეულობა და კაპიტალი, მიჩქაროდნენ დაეტოვებინათ სატახტო ქალაქები და თავი შეეფარებინათ მყუდრო ადგილას, სადაც მეფობდა ისევ პატრიარხალური დამოკიდებულება ბატონთა და მსახურთა შორის.

3. 90 წლებიდან რუსეთის პროლეტარიატმაც დაიწყო თავისი მაისობა და ჩვეულებრივათ პირველ მაისამდი დიდი ხნით ადრე იწყებოდა ორივე მხრიდან ყველა ძალების მობილიზაცია,—გაზხრეკა, დატუსაღება, კრებების დაშლა და დახვრეტა ერთის მხრივ, ფურცლები, არა ლეგალური მასოკები და კრებები „იატაკ ქვეშ“ მეორეს მხრივ—ასეთი იყო რუსეთის მაისობის ჩვეულებრივი სურათი თვითმპყრობელობის დროს 1905 წ. რუსეთის პირველ რევოლიუციამდე.

4. 1905 წ. რუსეთის 1 ლ რევოლიუციას ბუნებრივათ უნდა მიეცა მაისის დღე წაულისათვის უფრო ფართო ხასიათი. ამ წელს სამაისო დემონსტრაციები მოხდა თითქმის რუსეთის ყველა სამრეწველო ცენტრებში და ქალაქებში. გამოშვებულ იქმნა უამრავი რიცხვი პროკლამაციებისა.

1906 წ. მაისის დღესასწაული შეიქმნა რუსეთის მთელი მუშათა კლასის დღესასწაულად. ამ დღეს მასიურმა დემონსტრაციებმა მიიღეს არა ჩვეულებრივი გაქანების ხასიათი. 1907 წლიდან 1912 წლამდი რეაქციის გაძლიერების გამო მუშათა მოძრაობის ტალღები თანდათან უფრო მცირდებოდა.

5. ამიერ კავკასიაში: განსაკუთრებით ბაქოში, თბილისში და ბათომში, პირველ მაისის დღესასწაული მუშათა მიერ ტარდებოდა ნაწილობრივათ 1901 წლ. მაგრამ ორგანიზაციულათ და რეგულიარულათ ამიერკავკასიის მუშებმა 1-ლი მაისის ჩატარება იწყო 1901 წლიდან და თავის სიდიადით 1905—1906 წლების მაისობა არაფრით არ ჩამოუვარდებოდა რუსეთის მხრივ საწარმოო ცენტრებს; მუშათა დემონსტრაციებმა და მანიფესტაციებმა წითელი დროშებით და რევოლიუციონური სიმღერებით საქართველოს ბევრ ადგილას, განსაკუთრებით გურიაში, ამომძრავა და მიიზიდა გლეხების დიდი უმრავლესობა, ქალაქებში კი რევოლიუციონურათ განწყობილი ინტელიგენცია და მოსწავლე ახალგაზდობა.

6. 1911—1912 წ.წ. თანდათან გაზრდილ სამრეწველო კრიზისთან დაკავშირებით, არის უკვე წლები ცხადათ გამოხატულ გარდატეხისა, წლები მუშათა კლასის რევოლიუციონურ ენერგიის ცხადი გაძლიერებისა. 1912 წ. მაისის გაფიცვაში პეტერბურგში მონაწილეობას იღებდა ასი ათას მუშამდე. ნების პროპეპტზე აწყობენ დემონსტრაციებს წითელი დროშებით და რევოლიუციონური სიმღერებით, პირველ მაისის გაფიცვები და დემონსტრაციები ამ წლიწადს ეწყობოდენ ოგრეთვე რუსეთის ბევრ სხვა ქალაქებშიაც. 13—14 წ.წ. 1 ლი მაისის დღესასწაული უფრო შესამჩნევათ ტარდებოდა მთელს რუსეთში.

7. იმპერიალისტურმა ომმა 15 და 16 წ. წ. დიდი ზიანი მიაყენა თითქმის ყველა ქვეყნებში 1-ლ მაისის დღესასწაულს. მუშათა ნამდვილი რევოლიუციონური მოძრაობა გადაღალ კილ იქნა შოვინისტურ გრიგალით, რომელიც მთელ ევროპიის მოედო 1914 წ. დაიშალა მუშათა საერთაშორისო მთლიანობა—მეორე ინტერნაციონალი. ავი ირონიით გაისმოდა სიტყვები „მუშათა სოლიდარობის“ შესახებ. ამ მსოფლიო ომის წლებში მხოლოდ ჭეშმარიტად რევ. ციონურათ განწყობილი მუშები წყვეტით და კრულვით იხსენიებდენ თავიანთ ბელადებს გამცემლებს და ხელახლად შეუდგნენ ნამდვილ რევოლიუციონურ ინტერნაციონალის შექრებას, რომლის დასაწყისათ უნდა ჩაითვალოს კონფერენციები ციმერვალდში და კინტალში 15 და 16 წ. წ.

8. ახალ ცხოვრების ამომავალ ციკრის პირველ სხვათ მსოფლიო ფრონტზე იყო თებერვლის რევოლიუცია რუსეთში 1917 წ. ამ წელს 1 მაისს „დღესასწაულობდა ყველა“, რადგანაც მაშინ, მას კიდევ არ ჰქონდა ცხადათ გამოხატული პროლეტარული დღესასწაულის ხასიათი, ფაქტიურათ ეს იყო „საერთო ხალხური“, არა კლასიური დღესასწაული.

9. რუსეთის ოქტომბრის ჭარიშხალმა გაფანტა ეს დახუთული ჰაერი ბურჟუაზიულ პარტიის (კადეტების) ფარისევლობის და წვრილ ბურჟუაზიულ პარტიების (მენშევიკების და ესერების) განცემლობისა. 1918 წლიდან 1 ლი მაისი ხელ ახლად შეიქმნა კლასიურ პროლეტარულ დღესასწაულად, ე. ი. შემდეგ რაც რუსეთის პროლეტარიატი აშკარათ და სამუდამოთ მოსცილდა სხვა კლასებს, რაც მან თავის დროშაზე დაწერა ლოზუნგი თავის წმინდა კლასობრივ პროლეტარულ რევოლიუციისა, რისთვისაც 19 წელს შეიქნა მთელ მსოფლიოს შეგნებულ მუშათა ახალი რევოლიუციონური და მებრძოლი შტაბი მე 3-მე ინტერნაციონალი მოსკოვში.

10. 21 წლამდი საქართველოს მუშები იმყოფებოდენ ქართველ წვრილ ბურჟუაზიულ პარტიის—მენშევიკების გავლენის ქვეშ და თითქმის სამი წლის განმავლობაში დაშორებული იყვენ, როგორც მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციას, ისე მის შტაბს მე 3 მე ინტერნაციონალს.

მაგრამ, რაც უფრო იპყრობდა მე-3-მე ინტერნაციონალი მსოფლიოს ყველა პოწინავე და დაჩაგრულ ერთა ყურადღებას, მათ უფრო ქართველი მუშები და გლეხები გაეცნენ თავის წინანდელი ბელადების მენშევიკების მთელ სიცრუეს და ზურგი შეაქციეს მათ, თავის ბედ იღბალი გადასცეს მუშათა და წვრილ, დაჩაგრულ ერთა ინტერესების ნამდვილ დამცველ მე3-მე ინტერნაციონალს.

11. დღეს საქართველოს მუშები და გლეხები მეორეთ დღესასწაულობენ 1 ლ მაისს, უკვე თავის, საკუთარ, მტკიცე ძალა-უფლების დროს. შარშან 1 ლი მაისის დღეს საქართველოს მშრომელი ხალხი არ აყენებდა თავის წინაშე არავითარ პრაკტიკულ და გადაჭრილ ლოზუნგებს და გატაცებულნი ჭეშმარიტ თავისუფლების აღტყინებით, გართული იყვნენ მხოლოდ თავის სახელმწიფოს საბჭოთა სისტემაზე აშენებით. წელს კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხელისუფლება ისახავენ შემდეგ ლოზუნგებს: ხალხის მიერ წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია, უკულტურობის და ჩამორჩენილობის წინამღდეგ ბრძოლა და მუშათა და გლეხთა პოლიტიკურათ გაწვრთნა.

12 ენხა პირველ მაისის დღესასწაული კვლავ შეიქმნა ყველა ქვეყნების მშრომელთა ძმურ, რევოლიუციონურ კავშირის დღესასწაულად და კვლავ პირველ მაისის დღეს, როგორც შრომის დღესასწაულს, უქმობენ ყველა ქვეყნის მშრომლები.

მაგრამ 1-ლი მაისის ლოზუნგები დღეს უკვე ისეთი აღარ არის, როგორიც მეორე ინტერნაციონალის ლოზუნგები იყო: რვა საათის სამუშაო დღის და ნივთიერ მდგომარეობის გაუმჯობესობის მაგივრათ—მუშები თავის 1-ლ მაისის დროშაზე აწერენ:

გაუმარჯოს შრომის განთავისუფლების დღესასწაულს 1 მაისს.

გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციას.

გაუმარჯოს საბჭოთა ძალა უფლებას—ყველა ქვეყნებში.

გაუმარჯოს ყველა ქვეყნების კომუნისტურ პარტიას, მე-3-მე კომუნისტურ ინტერნაციონალს.

ს კ პ. ც კ. საგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება.

ლოზუნგები 1-ლი მაისისათვის

1. გაუმარჯოს 1-ლ მაისს—პროლეტარულ ბრძოლის და გამარჯვების დღესასწაულს.

2. ჩვენი სალამი მთელი მსოფლიოს დაჩაგრულ ხალხებს, რომელნიც აწარმოებენ რევოლიუციონურ ბრძოლას იმპერიალიზმთან.

3. სალამი ყველა ქვეყნის რევოლიუციონურ მუშებს, რომელნიც მართავენ 1-ლ მაისს დემონსტრაციას საბჭოთა რუსეთისათვის.

4 1-ლი მაისის დღეს ძმური სალამი რევოლიუციის მებრძოლებს, რომელნიც იტანჯებიან ბურჟუაზიულ დემოკრატიის საკატორღო საპყრობილეებში.

5. სიკვდილი მუშათა კლასის წინამძღოლების მკვლელებს, სიკვდილი ლიბკნეხტის, როზა ლიუქემბურგის, ურიცკის, ოლოდკრსკის, შაუმიანის, ჯაფარიძის, ფიოლტოვის ჯალათებს.

6. ძირს იმპერიალიზმის არმია, ძირს მტაცებლური იმპერიალისტური ომები, გაუმარჯოს წითელ არმიას, სოციალიზმის არმიას, გაუმარჯოს მუშათა კლასის ონს მოიფლიო კავალერიას.

7. შრომის ქვეყნის მუშათა და გლეხთა არმიის მიმართ ყოველმხრივი დახმარება, განუწყვეტელი ზრუნვა და დაფიცალები ყურადღება.

8. საბჭოთა დელეგაციას გენუაზე ჩვენი ნიკაზი: ჩვენ გავიმარჯვებთ, ჩვენ ქვეყნის ბატონ-პატრონნი ვართ, ჩვენი მონაპოვარი შეურყეველია, ჩვენი ძალა-უფლება მტკიცეა, საბჭოთა რესპუბლიკების საზღვრები ხელუხლებელია.

9. ბრძოლამ მემამულეებისა და კაპიტალისტების წინააღმდეგ გაიერთიანა მუშები და გლეხები. ძმური შრომა საბჭოთა მიწა წყალზე დაურღვევლად გახდის მათ კავშირს.

10 განვატკიცოთ მუშების და გლეხების კავშირი—საფუძველი საბჭოთა ქვეყნის სიმძლავრისა.

11. საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი—ბასრი იარაღია იმპერიალისტების თავდასხმის წინააღმდეგ, განვამტკიცოთ და გავაფართოვოთ ეს კავშირი მშრომელთა სრული გამარჯვებისათვის.

12. სიმშილთან საბრძოლველად მუშურ გლეხურ ქვეყნის ყველა ძალებით, ყველა საშუალებებით და მთელი სიმძლავრით.

13 მუშა ქალებო—ჩვენი კავშირი დაუძლეველია.

14. მშრომელი ახალგაზრდობა—ჩვენი რეზერვია.

გაუმარჯოს წითელ ახალგაზრდობას.

15. სიბნელე, უვიცობა, უსწავლობა—დაბრკოლებაა კომუნიზმის გზაზე. გადავლახოთ ეს დაბრკოლება და დავაჩქაროთ კომუნიზმის გამარჯვება.

16. **გაუმარჯოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს.**

17. **გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციას.**

ხაქართველოს კ. პ ც კ აგიტაცია პროპაგანდის განყოფილება.

ღერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია

(პირველ მაისისათვის)

პირველ მაისის ერთ-ერთ ლოზუნგათგანი წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციაა.

პირველი მაისისათვის სასურველია გაიხსნას წერაკითხვის უცოდინარობის რამდენიმე ახალი სალიკვიდაციო სკოლა და მოხდეს გამოცდები არსებულ რამდენიმე სკოლაში.

აგიტატორებისთვის შემუშავებულია შემდეგი თეზისები და ლოზუნგები:

1. პირველი მაისი არის მთელი ქვეყნის მუშების სოლიდარობის, პროლეტარიატის მეომარი ძალების დათვალიერების დღე.

2. ამ დღეს ჩვენ გავსინჯავთ ჩვენს ძალას კაპიტალთან შემდეგი ბრძოლისათვის.

3. ჩვენ გავათავეთ შეიარაღებული ბრძოლა. გავანადგურეთ კოლჩაკი, დენიკინი, ვრანგელი, მენშევიკები და ესერები, მაგრამ ჩვენ ეკონომიურ ფრონტზე უფრო ძნელი ბრძოლა ჯერ კიდევ წინ გვიძევს.

4. ამ ბრძოლისათვის საჭიროა მუშების და გლეხების მთელი სულიერი სიძლიერის გამოჩენა.

5. რომ გავიმარჯვოთ ბრძოლაში მარტო ვაჟკაცობა არ კმარა, საჭიროა ცოდნა და უმეცრების ლიკვიდაცია.

დღევანდელი დღის ლოზუნგია „ძირს წერა კითხვის უცოდინარობა“.

6 როდესაც ჩვენ წერა-კითხვას შევისწავლით, ჩვენ შეგვეძლება შევიარაღდეთ ცოდნით, რაც საჭიროა ჩვენთვის კომუნისტურ აღმშენებლობით საქმეში.

7. სასოფლო მეურნეობის და მსხვილ წარმოების ტექნიკის გასაუმჯობესებლად, რაც შეადგენს საფუძველს საბჭოთა ხელისუფლებისას, საჭიროა ცოდნა და კიდევ ცოდნა.

8. მაგრამ მარტო წერა-კითხვის შესწავლა არ კმარა, ეს პირველი საფეხურია უმეცრების ლიკვიდაციის, სასოფლო-სამეურნეო, პოლიტიკურ და წარმოებითი დარგებში უცოდინარობის ლიკვიდაციისა.

9. ბრძოლაში სრულ გამარჯვებას მხოლოდ მაშინ ვპოებთ, როცა მტკიცეთ გვესმის, თუ რისთვის ვებრძვით და ვინაა ჩვენი მტერი.

მხოლოდ პოლიტიკურად მომზადება ქმნის მუშას, გლეხს, წითელ არმიელს ნამდვილ შეგნებულ მებრძოლათ კაპიტალის უღლიდან მძრომელთა განთავისუფლებისათვის.

10. როდესაც ჩვენ საწარმოო ტეხნიკას კარგათ შევითვისებთ, მაშინ განვაახლებთ ჩვენ ფაბრიკებს და ქარხნებს და ამგვარათ გადავლახავთ საწარმოო კრიზისს.

11. მხოლოდ მაშინ, როცა სასოფლო-სამეურნეო საქმეთა უცოდინარობის ლიკვიდაციას მოვახდენთ, ჩვენ გავთავისუფლებით სამშილის მუქარისაგან.

12. ძირს ყველა სახის უცოდინარობა-მხოლოდ ცოდნა მოგვანიშნებს საბოლოო გამარჯვებას.

13. გაუმარჯოს ცოდნას. ძირს უცოდინრობა!

ლოზუნგები:

1. გაუმარჯოს წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას ყველა დარგებში! 2. ძირს წერა-კითხვის უცოდინარობა! 3. წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია არის ბრძოლა კონტრ-რევოლიუციასთან! 4. საბჭოთა საქართველოში არ უნდა იყოს არც ერთი წერა-კითხვის არ მცოდნე! 5. ნამდვილ პოლიტიკურ სიმწიფეს მხოლოდ ცოდნით მივაღწევთ! 6. ცოდნა ერის ძლევამოსილი ჩირაღდანი კომუნიზმისა!

წერა კითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო კომისია პოლიტიკურ განათლების მთავარ მართველობასთან.

1922 წ. 1 მაისის დღესასწაულის მომწყობი ცენტრალური კომისიისაგან

(ცნობად და სახელმძღვანელოდ ამხედრო ნაწილებისა და მუშათა ორგანიზაციებისათვის).

საერთო თავის მოყრა. ყველა სამხედრო ნაწილებისა და მუშათა ორგანიზაციებისა ხდება დიდუბის მოედანზე.

ჯარის პარადი და წითელი ფიცის მიღება დანიშნულია დღის 12 საათზე ადგილობრივი დროით.

პარადის და ფიცის დადების შემდეგ—მიტინგი.

მიტინგს შემდეგ წითელი ჯარები გაივლიან ცერემონიალური მარშით და მათ შემდეგ რიგის დაცვით რაიონები ორკესტრებით წინ.

12 საათისთვის ყველა რაიონები აუცილებლად უნდა იყონ დიდუბის მოედანზე.

მიტინგი რაიონებში და ჭარშრუტი ყველა რაიონებში თავის მოყრა ხდება წარმოებებისა და დაწესებულებების მიხედვით. დილის 9 საათისათვის თავის მოყრა უნდა იქნეს დასრულებული. დაწესებულებების და წარმოებების მიხედვით თავშეყრილნი უნდა გაემართონ დაუყოვნებლივ რაიონულ მიტინგის ადგილზე, სადაც მოვლენ ავრეთვე სათანადო ჯარის ნაწილები.

ყველა რაიონებში მიტინგებს ხელმძღვანელობს კომპარტიის რაიონული მდივნები.

პირველი რაიონი: მიტინგის ადგილი—ნაძალადევის მოედანი. მიტინგის დასაწყისი სრულ 10 საათზე. აღნიშნულ დროსა და ადგილზე მიდიან სამხედრო ნაწილები.

შ. მარშრუტი: ნაძალადევის მოედანი, ჩერქეზოვის ქ, ელისაბედის ქ, ვოგზლის ქ მოხვევა დიდუბის მოედნისკენ. წინსვლის თავში სამხედრო ნაწილის ორკესტრი.

მეორე რაიონი: მიტინგის ადგილი—ჩერქეზოვის მოედანი—„კომიტას“ თამბაქოს ფაბრიკასთან. მიტინგის დასაწყისი სრულ 10 საათზე. აღნიშნულ ადგილებზე და დროზე მოდის სამხედრო ნაწილები.

შ. მარშრუტი: ჩერქეზოვის მოედანი, ჩერქეზოვის ქ, მოხვევა ვარანცოვის ხიდზე, მოხვევა მიხეილის ეკუჩაზე, მიხეილოვის ქუჩით და მუშტაიდით დიდუბეში. წინსვლის თავში სამხედრო ნაწილის ორკესტრი.

მესამე რაიონი: მიტინგის ადგილი—კახეთის მოედანი რაიკომთან. დასაწყისი დილის 9 ნახ. საათზე. აღნიშნულ დროსა და სდგილზე მოდიან სამხედრო ნაწილები.

შ. მარშრუტი: კახეთის მოედანი, ცივანოვის ალმართი, 19 თებერვლის ქუჩა, მიხეილის პროსპექტი, მუშტაიდი, დიდუბე წინსვლის თავში სამხედრო ნაწილის ორკესტრი.

მეოთხე რაიონი: მიტინგის ადგილი—რუსთველის პროსპექტი ცეკ ს შენობის წინ. მიტინგის დასაწყისი დილის სრულ 10 საათზე. აღნიშნულ დროს და ადგილს მიდიან სამხედრო ნაწილები.

შ. მარშრუტი: რუსთველის პროსპექტი, ვერის ხიდი, მიხეილის პროსპექტი, მუშტაიდი, დიდუბე, წინსვლის თავში სამხედრო ნაწილის ორკესტრი.

მეხუთე რაიონი: მიტინგის ადგილი—მოედანი ყოფ. ადელხანოვის ქარხნის წინ. მიტინგის დასაწყისი დილის სრულ 9 ნახ. საათზე. აღნიშნულ დროს და ალაგას მიდიან სამხედრო ნაწილები.

შ. მარშრუტი: მოედნიდან ვარანცოვის ქუჩით, მაიდანის გავლით, სომხების ბაზარი, თავისუფლების მოედანი, რუსთველის პროსპექტი, ვერის ხიდი, მიხეილის ქუჩა, მუშტაიდი. წინსვლის თავში სამხედრო ნაწილის ორკესტრი.

სია ამხანაგებისა რომლებიც გამოვლენ სიტყვით პირველ მაისს.

დილას. რაიონულ მიტინგზე გამოდიან მიტინგების პასუხისმგებელი ორგანიზატორები (რაიკომებიდან) და სათანადო ნაწილების სამხედრო კომისრები.

დილას დიდუბის მოედანზე პარადზე გამოვლენ:

1) მ. ხარაძე, შაპოშნიკოვი.
2) ლილოვსკი, ჭავთარაძე.
3) ელიავა.
4) კალანდაძე, კარობოჩკინი.
5) ღოღობერიძე, ცეკილოვი.
6) გეგეჭკორი, ველიჩკო.
7) სუტირინი, კიკნაძე ნიკო.

პარადზე სიტყვით გამოსული ყველა ამხანაგები უნდა იყონ აღთქმის დადების გათავებისას მარჯვენა ტრიბუნაზე პარადის მიმღებლებთან ერთად.

საღამოს: კლუბებში, თეატრებში, კონცერტებზე, მიტინგებზე გამოდიან:

რუსთველის თეატრი ა) ელიავა, ბ) ერმოლაევი.

ნაძალადევი ა) კიკნაძე, ბ) ხოხლოვი.

ცენ. მუშ. კლ. ა) ორახელაშვილი, ბ) სუტირინი.

ტივოლი ა) გეგორკიანი, ბ) ბალშეკი.

ავლაბარი ა) ხანოიანი, ბ) ასრიბეკოვი.

„კარლ მარქსის“ ა) ღოღობერიძე ბ) ველიჩკო.

„ოქტომბრი. რევ“ ა) ვირაპი, ბ) ავენირი.

სამოსწავლო საკადრო პოლკის ა) მახარაძე, ბ) ლისოვსკი.

საინჟ. ბატალიონი 8. ა) ჯახიანი, ბ) სტილმახი.

9 მსროლელი პოლკი ა) ქ ვთარაძე, ბ) კარობოჩკინი.

ქართული წით. ლაშქარი ა) მ. ოკუჯავა, ბ) შაპოშნიკოვი.

1 ქართული პოლკის ა) ნ. ოკუჯავა, ბ) ჩიხლაძე.

107 პოლკის ა) გეგეჭკორი, ბ) იაროვი.

არსენალი ა) ჯუღელი, ბ) სნეგირევი.

მაიდანი ა) რასულზადე, ბ) რუბენი.

სახალხო სახლი ა) ნუცუბიძე.

კინოებში: აპოლო ა) კალანდაძე, ბ) ინოზემცევი.

პალასი ა) წივწივაძე, ბ) რუდენსტვენსკი.

მინიონი ა) კვირიკაძე, ბ) პავერმანი.

არფასტო ა) ოდილავაძე, ბ) არში.

რევ. სახბატერო ა) რატდენ კალაძე, ბ) მურლანოვი.

ყველა ამხანაგები, რომლებიც გამოდიან სალამოს, გამოცხადდენ ადგილზე 7 საათისათვის ადგილობრივი დროით.

პოლიტსეკრეტარიატის მდივანი **. ფელდმანი.**

თბილისის კომიტეტის საგიტაციო-საპროპაგანდო განყ. გამგე **მ. ესენი.**

გრძანება

ქალაქ თბილისისა და მისი რაიონების გარნიზონისადმი.

№ 117 | ა.

1922 წ. 27 აპრილი, ქ. თბილისი.

§ 1.

ამა წლის 1 მაისს წითელი არმიის წითელი ფიცის მიღების და თავის განსათავისუფლებლად მებრძოლ მუშათა კლასის საერთაშორისო დღესასწაულის დღეს ინიშნება ჩემდამი რწმუნებული გარნიზონის მხედრების და მოსამსახურეების წითელი ფიცის მიღება დიდუბის მოედანზე.

ცერემონიალის დასაწყისი 13 საათზე ოპერატიული დროით.

§ 2.

ამ ბრძანების § 1 შესასრულებლად პარადში მონაწილეობა მიიღოს ჩემდამი რწმუნებულ გარნიზონის ყველა ნაწილებმა და სახელდობრ: . . . . . და აგრეთვე შტაბებმა, სამმართველოებმა მათი ხელქვეითი დაწესებულებებთან ერთად.

პარადის სარდლობას გაეწევ მე.

§ 3.

ყველა ნაწილები უნდა გამოცხადდენ სრული შემადგენლობით (როგორც კომშემადგენლობა, ადმინისტრატიული სამეურნეო პირები ისე წითელ არმიელები) თავისი საომარი და შეფობის წითელი დროშებით და ორკესტრებით დიდუბის მოედანზე 12 საათისათვის. პარადზე არ გამოვიდეს მხოლოდ ერთი დღე ღამის მინიმალური რიცხვი გუშაგებისა, ავადმყოფები და დატუსაღებულები.

§ 4.

ნაწილები დაეწყოს ქალაქის კომენდანტის ჩვენებით კვადრატის სამი მხრით და გაუთანასწორდეს წინა ხაზით წითელა დროშების და მარჯვენა ფრთა იწყებოდეს მარჯვენა ტრიბუნიდან იმ წესით, როგორც ეს ნაჩვენებია ამ ბრძანების § 2 წინასწარ დანიშნულ ალაგებზე.

წითელა საომარი და შეფობის დროშები, სადაც ასეთები არიან, იჭერენ ნაწილის წინ ათი ნაბიჯის მანძილზე შუა ალაგიდან, დროშების ორივე მხარეს დგებიან ასისტენტები.

ჩემდამი რწმუნებული გარნიზონის ყველა შტაბები, სამხედრო სამმართველოები და დაწესებულებები დაეწყოს კვადრატს იმ მხარის გასწვრივ, სადაც იქნება მოწუობილი ტრიბუნები, ქალაქის კომენდანტის ჩვენებით.

§ 5.

ავრეთვე ყველა მუშური, პარტიული, პროფესიონალური და სხვ. ორგანიზაციები მოდიან დიდუბის მოედანზე 12 საათისათვის თავისი წითელი დროშებით, ბაირაღებით და სხვ. და ორკესტრებით და ეწყობიან ჩემს მიერ წინად ნაჩვენებ ალაგებზე.

§ 6.

დიდუბის მოედანზე მოსვლისას ჯარების მწყობრი ნაწილების უფროსებმა არა მწყობრი ნაწილების—როტების კომანდირებმა, განყოფილებების საშტაბო უფროსებმა შეამოწმონ ყველა გამოვიდა პარადზე თუ არა და წერილობითი ფიცსაცია მოახდინოს არ გამოსულების მიზეზის აღნიშვნით.

§ 7.

სჰაერო ფლოტმა დაიწყოს ფრენა დიდუბის მოედნის თავზე.

§ 8.

ტანისამოსის ფორმა—სადარაჯო.

§ 9.

გუნდები იყოფა ასეულებათ, რომლებშიც ეწყობა თითო რვა წყებათ.

§ 10.

პარადზე ჯარი და უფროსი პირები გამოვიდეს ქვეითათ.

§ 11.

უფროსი პირების მიერ პარადის შემოვლის შემდეგ დაიწყება სამხედრო მოსანახურეთა **წითელი ფიცის მიღების** ცერემონიალი.

§ 12.

ჩემდამი რწმუნებულ გარნიზონის მიერ ფიცის მიღების შემდეგ გრძელდება 1 მაისის დღის დღესასწაული.

§ 13.

დღესასწაულის გათავების შემდეგ დაწყებული მარჯვენა ფრთიდან რიგის მიხედვით ჯარები და მუშათა ორგანიზაციები დაიძრებიან ცერემონიალური მარშით, განაგრძობენ მოძრაობას კოლონის განუწყვეტლათ ელისაბედის ქუჩით, მუშტაიდის შესახვევით და პლეხანოვის პროსპექტით კირკის ქუჩამდი, საიდანაც ეშელებიან თავიანთი ბინების მიხედვით.

§ 14.

პარადზე წესრიგის თვალყურის სადევნებლად ქალაქის მილიციის უფროსმა გამოგზავნოს გაძლიერებული რაზმი ცხენოსანი და ქვეითი მილიციონერებისა გარნიზონის კომისიის განკარგულებაში.

§ 15.

დანარჩენში ხელმძღვანელობა მოხდეს წითელი არმიის აღთქმის დადების—**წითელი ფიცის** და წითელი არმიის მიერ 1922 წ. 1 მაისის დღესასწაულის ცერემონიალით, რომელიც დამტკიცებულია რესპუბლიკის რევოლიუციონურ საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის მიერ ამ წლის 25 მარტის თარიღით.

საფუძველი: ბრძანება კავკასიის ცალკე არმიის ნაწილებისადმი 1922 წ. 26 აპრილის თარიღით № 637.

დედანს ხელ აწერენ: გარნიზონის სამხედრო კომისარი—**პუგოვკინი.**

ქალ. თბილ. და მისი რაიონების კომენდანტი—**აბაშიძე.**

გრძანება

თბილისის აღმასრულებელი კომიტეტის სამმართველოს განყოფილებისა, № 12.

25 აპრილი, 1922 წ. ქ. თბილისი.

წინადადება ეძლევა ყველა სახლის პატრონებს, საბჭოთა სახლების კომენდანტებს და ბინის პატრონებს 1 ლ მაისს საერთაშორისო პროლეტართა დიდი უქმე დღეს გაალამაზონ სახლები და ბინები 1-ლ მაისის დილისთვის.

ამ მიზნისთვის გამოყენებულ იქნან სახლებში მყოფი ყველა ნოხები, ფარადი მატერიები, ბაირაღები, ყვავილები და სხ. ხოლო იმ სახლებში სადაც არის ბაღები, უნდა მოეწყოს დეკორაციები ყვავილ ფოთლების გირლიანდებით.

საომრის კა სახლების ქუჩის პირის ფანჯრებთან უნდა დაიდგას სანთლები და სხ.

ქ. თბილისის მ | გ. მილიციის უფროსების საშუალებით თვალყური ადევნოს სწორ ცეცვლად ამ ბრძანების ასრულებას და აღმოუჩინოს ყოველგვარი დახმარება სახლის პატრონებს, საბჭოთა სახლების კომენდანტებს და კერძო პირებს ამ ბრძანების ასრულებაში.

სამმართველოს განყოფილების გამგე, პრეზიდიუმის წევრი **ბ. მაჩაიძე.**

გენუის კონფერენცია

ინგლისის პატივსაცემი განცხადება

ჰანნოვერი, 27 აპრილი (რადიო). ლონდონის პრესა 25 აპრილის თარიღით ნახევრად ოფიციალურად იტყობინება, რომ ლოიდ ჯორჯმა ინგლისის სახელით კატეგორიულად განაცხადა, რომ იგი არ დაუშვებს ევროპის ხელახალ ჰეგემონიურ ასპარეზად გადაქცევას. ინგლისი პირდაპირ უარყოფს მიღოს მინაწილეობა ისეთ პოლიტიკაში, რომელიც კიდევ ხელ-იხლა მიგვიყვანს დაპირისპირებამდის და რუსეთისა და გერმანიის იზოლიაციამდის, რომელნიც იძულებულნი გახდნენ შეეკრათ კავშირი დასავლეთის წინააღმდეგ. ამის გამო ბრიტანეთის დელეგაციას განზრახვა აქვს მომავალში მოლაპარაკებას ხაფუძვლად დაუდოს რუსეთის მემორანდუმი.

დასახრულ ლოიდ ჯორჯმა, როგორც ამას იუწყება 25 აპრილის ლონდონის ხალამოს პრესა, იმედი გამოსთქვა, რომ პუანკარე შეიგნებს თუ რამდენათ საჭიროა საფრანგეთისათვის არ გასწყვიტოს კავშირი ინგლისთან.

პუტარა სახელმწიფოების პოზიცია.

ლიფლანდი 25 აპრილი (რადიო მოსკოვით). „დეილი ტელეგრაფ"-ის კორესპონდენტი, ეხება რა პატარა სახელმწიფოების პოზიციას, წერს: ახლა ხაზოლოოდ გამოირკვა, რომ განპირა სახელმწიფოები ძალიან არიან შეშფოთებულნი საფრანგეთის პოზიციით, რომ ზოგიერთი მათგანი არჩევენ თავიანთი ინტერესებისათვის მისდიონ გერმანიის მაგალითს და აგრეთვე დახდონ ცალკე შეთანხმება რუსეთთან. არის უკვე გარკვეული ცნობები, რომ პატარა სახელმწიფოებს აქვთ რუსეთთან ხელმოსაწერად დამზადებული ხელშეკრულებები, მაგრამ ჯერ ჯერობით თავს იკავებენ ხაბოლოო ნაბიჯებიდან, რადგან კიდევ იმედოვნებენ, რომ საერთო შეთანხმებას მიაღწევენ. მოლაპარაკების ცდა უკვე დაწყო. მთელი ატმოსფერა საერთოდ მოუსვენარი ხდება. უნდა ითქვას გულახდილად, რომ საფრანგეთის დელეგაციის მოქმედება სერიოზულად აფერხებს კონფერენციის მუშაობას და შეუძლია მისი საბოლოო გამარჯვება განსაცდელში ჩააგდოს.

საფრანგეთის წინააღმდეგი.

ლონდონი 24 აპრილი (რადიო მოსკოვით). კონფერენციის მიმართ ხაბოტაჟის გაჭრა საფრანგეთის მხრივ ლონდონის ლიბერალურმა პრესამ, თვით „დეილი-ტელეგრაფ მა დაიკავა ანტიფრანგული პოზიცია. დიდ მნიშვნელობას აკუთნებენ ლოიდ ჯორჯის განცხადებას კონფერენციის ერთ ერთ სხდომაზე, როცა ბრიტანეთის პრემიერმა სახტიკად გაილაშქრა საფრანგეთის პროტესტების წინააღმდეგ. „ეს აუხანელია, თქვა ლოიდ-ჯორჯმა, ჩვენ ბოლოს და ბოლოს უნდა ვიცოდეთ,—გვსურთ თუ არა, რომ კონფერენცია გაგრძელდეს თუ იქნას ჩაშლილი. თუ საფრანგეთს სურს ჩაშალოს კონფერენცია, დეე ეს მან განაცხადოს პირდაპირ და ნუ აფერხებს კონფერენციას განუწყვეტელი ინციდენტებით. თუ გენუას კონფერენცია ჩაიშლება, მე მივმართავ ინგლისის პალატას განსჯარებით, ვინ არის პასუხისმგებელი მისი დამარცხებისათვის. ჩვენ მაშინ დავინახავთ, თუ რას ფიქრობს ამაზე მთელი მოსფლიოს საზოგადოებრივი აზრი.

რუსეთის საკითხი.

ვარშავა, 24 აპრილი. რადიო. (მოსკოვით). „რეჩ პოსპოლიტა" იტყობინება: „ლოიდ ჯორჯმა, შეეხო რუსეთის საკითხს პრესის წარმომადგენლებთან საუბარში, განაცხადა: „საჭიროა რუსეთთან დავდოთ ნამდვილი ზავი, დამოუკიდებლად იმისა, თუ რანაირი მთავრობა დგას ამ სახელმწიფოს სათავეში". შემდეგ ლოიდ-ჯორჯმა ხაზი გაუსვა რუსეთის ხალხის შრომის უნარიანობას და ენერგიაა, რომელმაც უდიდესი მხსნელობა გაიღო ევროპიულ ომის დროს.

რუსეთის პროგლემა

საკითხების მთელი რიგი.

ბორდო. 27 აპრილი (ფრანგული რადიო). მოკავშირეთა ექსპერტებმა განიხილეს, რომ რუსეთის საქმეების შესახებ არსებულმა კომისიამ, ნოტით ან სპეციალური სხდომის მოწვევით უნდა მოსთხოვოს რუსეთის დელეგაციას პასუხი მთელ რიგ კითხვებზე. ექსპერტმა წარუდგინეს კომისიას იმ საკითხების სია, რომელზედაც რუსეთის დელეგაციამ უნდა გასცეს პასუხი მანამდის, სანამ იგი მიიღებდეს საშვალებას მონაწილეობა მიიღოს რუსეთის საკითხის შესახებ არსებულ კომისიის შემდეგ მუშაობაში.

ჰაერის გაწმენდა.

პარიზი. 27 აპრილი (ფრანგული რადიო). „ტიდბიტი გაზეთ „ტაიმსში" აღნიშნავს, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებამ მოიტანა დიდი სარგებლობა. მან გასწმინდა ჰაერი და დაივანახა საფრანგეთის ნამდვილი პოზიცია. „ტელეტი შემდეგ ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ თუ რუსეთი და გერმანია დაესხვენ მიზნად მშვიდობიანობის იდეას, მაშინ ორივე ამ სახელმწიფოს შეუძლია დიდი სარგებლობა მოუტანოს ევროპის გაჯანსაღების საქმეს.

რუსეთ გერმანიის ხაშიშროება.

ბორდო. 27 აპრილი (ფრანგული რადიო). ლლოიდ ჯორჯმა ლონდონის პრესის საშვალებით მიმართა ინგლისის ხაზოგადოებრივ აზრს, რომელშიც იგი მოუწოდებს მას არ ენდოს გაზ „ტაიმსი" ის და „დეილ-მეილ" ის ცნობებს კონფერენციის მუშაობის მხვლელობას შესახებ. ლლოიდ ჯორჯი აღნიშნავს, რომ იგი გააკეთებს ვრცელ მოხსენებას დეპუტატთა პალატაში კონფერენციის მუშაობის შესახებ. ლლოიდ ჯორჯი შემდეგ აკეთებს შეფახებას პუანკარეს უკანასკნელი სიტყვისას და აღნიშნავს, რომ საფრანგეთის გაცხარება არის შედეგი ულბი ინფორმაციისა. დასასრულ ლლოიდ-ჯორჯი აცხადებს, რომ არავითარი რუსეთ გერმანიის ხაშიშროება არ არსებობს.

კიდევ ერთი ულტიმატუმი

ჰანნოვერი. 27 აპრილი (გერმანული რადიო). გენუის კონფერენციის ოკუპაციარეთა წრეებში იმედი აქვთ, რომ რუსეთის დელეგატები ამ ახლო ხანში წარმოადგენენ გარკვევით თავის მოთხოვნილებებს.

ჰანნოვერი. 27 აპრილი (გერმანული რადიო) 28 აპრილს საღამოს, დაგვიანებით, გაიმართა თათბირი ლლოიდ ჯორჯისა, იტალიის პრემიერის ფაქტისი და გარეშე საქმეთა მინისტრისა. ფრანგული ცნობების მიხედვით ამ თათბირზე გადაწყვეტილი იქნა მოსთხოვონ რუსეთის დელეგაციას დაჩქარებით წარმოადგინოს თავისი უკანასკნელი მოთხოვნილებანი.

ჰანნოვერი. 27 აპრ. (გერმანული რადიო). ლონდონის ცნობებით საფრანგეთის დელეგაციის დავალება აქვს თავის მთავრობიდან მოსთხოვოს რუსეთის დელეგაციას მოკავშირეთა მიერ წამოყენებულ პირობებზე პასუხი და აგრეთვე წარმოადგინოს ყველა თავისი მოთხოვნილებანი.

რაც ხაჭირო იყო დაგვიჭკვიებია.

ბორდო, 27 აპრ. (ფრანგული რადიო). გენუიდან ბრიუსელში დაბრუნებულმა ბელგიის პრემიერმა ფენისმა ჟურნალისტებთან ბაასის დროს ხაზი გაუსვა იმას, რომ გენუის კონფერენციას ტენდენცია აქვს გასცილდეს ეკონომიური საკითხების ფარგლებს. ფენისმა შემდეგ განაცხადა, რომ საბჭოთა მთავრობას მ-ისთხოვნათ და აშკარა პასუხს მათივეს დამუშავებულ საკითხების შესახებ. რაც შეეხება საბჭოთა მთავრობის ცნობას, ეს საკითხი დროებით ღიად დარჩა. ფენისმა ბრძანა გამოსთქვა, რომ კონფერენცია მოგვცემს გარკვეულ ხასუფველ შედეგებს განსაკუთრებით მათთვის, ვინც სდგას რეალურ ნიადაგზე.

ვირტის განცხადება.

ჰანნოვერი, 27 აპრ. (გერმანული რადიო). გერმანიის კანცლერმა ვირტმა გერმანელ პრესის ჟურნალისტებთან ბაასის დროს კატეგორიულად განაცხადა, რომ რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულება სავსებით არის გამოქვეყნებული. გამოქვეყნებულ ტექსტის გარდა არ ყოფილა დადებული არავითარი პოლიტიკური ან სამხედრო შეთანხმება.

რაპალოს ხელშეკრულება, ვირტის აზრით გენიალურ უნდა იქნეს, რომელიც ერთმანეთ შორის მტრულად განწყობილ ხალხებ. გერმანიას შეუძლია ბოლოდ მიესალმოს დასავლეთ-ევროპის სახელმწიფოთა და რუსეთის შორის ასეთი ხელშეკრულების დ დებას.

რუსეთი და პოლონეთი

ჩიჩერინის განცხადება.

ბორდო 27 აპრილი (ფრანგული რადიო). ჩიჩერინმა მიმართა პოლონეთის გარეშე საქმეთა მინისტრს სკირმუნტს წერილით, რომელშიაც იგი პროტესტს აცხადებს პოლონეთის მონაწილეობაზე რუსეთის საქმეების განხილვაში, ვინაიდან პოლონეთმა თვის დროზე ისე, როგორც გერმანიამ, ხელშეკრულება დადო რუსეთთან

ჰანნოვერი 27 აპრილი (გერმანული რადიო). ჩიჩერინი, თავის წერილში სკირმუნტის მიმართ, გაკვირვებას გამოსთქვამს იმის შესახებ, რომ პოლონეთი, რომელმაც იცნო საბჭოთა მთავრობა და მასთან რიგაში ხელშეკრულება დადო, რომლითაც გადწყვეტილი იქნა ყველა სადავო საკითხები, ეხლა რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულების შესახებ პროტესტს აცხადებს. რუსეთი ხდავს ამაში მისი სუვერენულ უფლებების დარღვევას და აგრეთვე რიგის ხელშეკრულების მოუხვევათ დარღვევას, რომელიც ავალდებულებს პოლონეთს იმოქმედოს რუსეთთან შეთანხმებით და თავის მხრივ ხელი შეუწყოს სხვა სახელმწიფოთა მიერ საბჭოთა რუსეთის იურიდიულათ ცნობას. პოლონეთის მიერ შექმნილი პრეცენდენტის მიხედვით რუსეთს შეუძლია არ იცნოს მისი სხვა სახელმწიფოებთან დადებული ხელშეკრულებანიც. საბჭოთა მთავრობა კატეგორიულად უარყოს ცნოს ან არ იცნოს პოლონეთის მიერ მესამე მხარესთან დადებული ხელშეკრულებანი.

სკირმუნტის პასუხი.

ბორდო 27 აპრილი (ფრანგული რადიო). სკირმუნტი თავის პასუხში ჩიჩერინის წერილზე აცხადებს, რომ პოლონეთის დელეგაცია შეუერთდა მოკავშირეთა აზრს გერმანიის რუსეთის საკითხების თაობაზე არსებულ კომისიიდან გამორიცხვის შესახებ და იგი ვერ ხედავს ანალოგიას პოლონეთსა და გერმანიის შორის იმ ხელშეკრულებათა მიმართ, რომელიც ამ ორივე სახელმწიფომ დასდვა საბჭოთა მთავრობასთან. სკირმუნტი აცხადებს, რომ ბალტიის სახელმწიფოთა თათბირის ოქმს, რუსეთისა და პოლონეთის წარმომადგენელთა მონაწილეობით, რომელიც მოხდა რიგაში მიმდინარე წლის 30 მარტს, არ ქონია ხელშეკრულების ხასიათი. სკირმუნტი შენდეგ უარყოფს იმას, თითქოს რიგის თათბირის ოქმის ხელის ჩამწერ სახელმწიფოთ, მიეცთ ვალდებულება ყოველი ღონე ეხმარათ რუსეთის ოფიციალურად ცნობისათვის.

კომისიების მუშაობა

ეკონომიური კომისია.

გენუა 26 აპრილი (იტალიის რადიო) 25 აპრილს დილით გაიმართა ეკონომიური კომისიის პირველი ქვეკომისიის სხდომა. ქვეკომისიამ დაადგინა მომავალ თავის მუშაობას საფუძვლად დაუდოს ლონდონის ექსპერტების მოხსენება. გამოყოფილ იქნა ექსპერტების განსაკუთრებული ქვეკომისია უკვე არსებულ წინადადებათა სისტემატიზაციისათვის და მათი ყველა წარმომადგენლობისათვის გასაცნობად და აგრეთვე ლონდონის მოხსენების მუხლების განხილვის წესის შესამუშავებლად

გენუა 26 აპრილი (იტალიის რადიო) ეკონომიური კომისიის მეორე ქვეკომისიამ განიხილა იმ უცხოელთა საკითხი, რომელნიც სხვა და სხვა სახელმწიფოში აწარმოებენ თავიანთ საქმეებს. ქვეკომისიას წარედგინა სამი პროექტი—იტალიის, გერმანიის და რუმინეთის დელეგაციებისა. პირველმა გაცვლა გამოკვლის შემდეგ, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ინგლისის, გერმანიის, საფრანგეთის, იტალიის და სხვა დელეგაციებმა, მოწონებულ იქნა რუმინიის დელეგაციის მიერ წამოყენებულ პროექტის პირველი ნაწილი, რომელიც ეხება იმ თანასწორი უფლების დაწესებას ადგილობრივ მცხოვრებთა და უცხოელების შორის ფისკალურ ზომებში. ამავე პროექტის მეორე ნაწილი, რომელიც ეხება სახელმწიფოს უფლებას აუცილებელ შემთხვევებში უარი სთქვას ამ თანასწორობის პრინციპზე, რაც გამართლებულ უნდა იქნეს სახელმწიფოებრივი ინტერესებით, საერთოდ მიღებულ იქნა, დასასრულ იაპონიის დელეგატის წინადადების თანახმად ქვეკომისიამ მოიწონა და მატებითი მუხლი, რომელიც ეხება იმ გარემოებას, რომ ფისკალურ ზომებში ამ თანასწორობის პრინციპიდან გადახვევა უნდა ხდებოდეს ყურადღებით ეროვნული ქვეშევრდომობის გარეშე.

სატრანსპორტო კომისია.

გენუა. 26 აპრ. (იტალიის რადიო) 25 აპრილს მოხდა სატრანსპორტო კომისიის საორგანიზაციო ქვეკომისიის სხდომა. განხილულ უნდა ყოფილიყო მოხსენება სარკინისგზო წყობის ტრანსპორტის ქვეკომისიის შუამავლის შესახებ. ამ მოხსენების ჩამოყალიბებული იყო ურკანასკნელ ტექტი ტრანსპორტის საზოგადო კითხვებისა, რომლის შემუშავებაც დროსაც მხედველობაში მიღებ იქნა სხვა და სხვა დელეგაციე შენიშვნანი და გამართებანი. გიერთი ცვლილებების შემდეგ გ წყვეტილებათა ტექსტი მიღებულ ნა, რათა წარდგენილ იქნეს საერთოდ დასამტკიცებლად სატრან პორტო კომისიაში.

საფინანსო ქვეკომისია.

გენუა. 26 აპრ. (იტალიის რადიო) 25 აპრილს ევანსის თავმჯდომარეობით გაიმართა საფინანსო ქვეკომისიის სხდომა. გადაწყვეტილ იქნა ბოლოოდ საფინანსო მოხსენების ტექტი საფინანსო კომისიის პლენარისთვის წარსადგენათ.

ბრძოლა სიმშილისწინააღმდეგ

გენუა 25 აპრილი (ოფიციალური).

შემოვიდა საქართველოს დამშეულთა დამხმარე კომიტეტში დამშეულთა დასახმარებლად:

1) მოსკოვიდან ინჟინერ ბიჭურისაგან (ცორის მაზრის მცხოვრები) ფინანსთა სახალხო კომისარის ბრძ. სვანიძის ხელით—1000 მან. ოქროთი

2) სამხედრო საბარგო და სანავთო საწყობის მუშებიდან და თანამშრომლებიდან—3 688 500 მან.

3.100 000 მან.

4) 1-ლ რაიონის ბავშვთა დრ ტიულ წრიდან 600.000 მან.

5) ხელოსანთა და მინამრწვე კავშირისაგან 5 000.000 მან.

დამშეულთა დამხმარე მთავ კომიტეტი.

კონფერენციის გარშემო

რაუტი გენუაში.

გენუა, 26 აპრილი (იტალიის რადიო). 26 აპრილს გენუაში გაიმართა რაუტი, რომელიც გამართა სავაჭრო ფლოტმა და სავაჭრო პალატამ გენუას ადმინისტრაციასთან ერთად. რაუტზე მიწვეულ იყვნენ ყველა დელეგაციები და ჭმელეს ხელისუფლების სამხედრო და სამოქალაქო წარმომადგენელნი. ყველა დელეგატებს განსაკუთრებული ყურადღებით ეჭიცეოდნენ და განსაკუთრებით ჩიჩერინს, რომელიც დიდხანს ესაუბრებოდა სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიების, მრეწველობისა და ვაჭრობის წარმომადგენელთ. ჰერცოგის სასახლე სადაც გაიმართა ბანკეტი შესანიშნავად იყო მორთული და გაჩარაღდხებული.

ჰანნოვერი, 26 აპრილი (გერმანული რადიო). ლონდონის გაზეთების ცნობით ლოიდ ჯორჯს განზრახვა აქვს ნაადრევ ჩვენ უნდა მივიღოთ ზომები.

ჩვენი პარტიის სწრაფი ზრდის დროს 400 დან 5 0 ათასამდი, არ შეიძლება ჯანსაღად შეიძსწავლოთ ჩვენი პარტიის შემადგენლობა. საზოგადოდ, აღვნიშნავ და ანკეტა ძალიან ცოტას იძლევა რომ იცნობდეთ პარტიას, საჭიროა პირადი გაცნობა. საჭიროა, რომ კარგად შევისწავლოთ ერთმანეთი.

შემდეგ გადავალ ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე და სხვა. ყველაფერი ამან ერთად აღებულმა შექმნა ეს მოვლენები პარტიაში თუ ჩვენ მე-10 ყრილობაზე პოლიტიკური ფრაქციების შესახებ მივიღეთ გადაწყვეტილება, რომლის ძალა მეათედი გატარდა ცხოვრებაში მოისპოს პოლიტიკური ფრაქციები, და ისინი ჩვენ მოვსპეთ (ის, რაც ჩვენ გვაქვს ამ ყრილობაზე—22 ის საქმე, ეს უკანასკნელი მოვლენაა), მით უფრო მეტი უფლებით უნდა გამოვტანოთ დადგინილება არაპოლიტიკურ, ან თითქმის არა-პოლიტიკურ ხასიათის შეჯგუფებათა შესახებ, ვინაიდან მათ მთელ რიგ ადგილებში რღვევა შექმნა მუშაობაში. ჩვენს თეზისებში დავწერეთ: „ამ შეჯგუფებათა წინააღმდეგ უნდა ვიბრძოლოთ დაუზოგველი ზომებით", ხოლო ცენტრალურმა კომიტეტმა იმისთვის, რომ არავითარ ეჭვებს არ ეძლეს ადგილი, განმარტა: „თვით პარტიიდან გამორიცხვამდე". ამ გადაწყვეტილების მიღება აუცილებელია.

მიღება პარტიაში.

მე გადავდივარ უკანასკნელ საკითხზე: ჩვენს პარტიაში ახალ წევრების მიღების წესებზე შემდეგში. მე ვფიქრობ, რომ ეს ერთი მთავარ საკითხთაგანია ჩვენი ყრილობის. ის წინადადება, რომელიც ჩვენ შემოვიტანეთ, მდგომარეობს იმაში, რომ ძალაში დავრჩეთ ის რეჟიმი, რომელიც არსებობდა გაწმენდის დროს. სხვა სიტყვებით, ის მდგომარეობს იმაში რომ პარტიის კარები თითქმის უნდა დავკეტოთ შემდეგი ყრილობამდე საჭიროა თუ არა ასეთი გადაწყვეტილება? ის შეზღვდა რამოდენიმე წინააღმდეგობას. ამ ამხანაგებს ხელმძღვანელობს სავსებით გასაგები გრძნობა, შიში, რომ არ მოვსწყდეთ მასებს, რომლებს უამისოდაც ნაწილობრივ მოვსწყდით. მაგრამ ჩვენ გვესაჭიროება არა ეს გაუნეტული ქეშმარიტებანი: კავშირი მასებთან და სხ. ჩვენ უნდა ავიღოთ ჩვენი პარტია ისე, როგორიც ის არის მისი სასარგებლო და კარგი ხარეებით აწინდელ 22 წელში, პარტიულ კვირეების შემდეგ, გადანუხვის შემდეგ, გაწმენდის შემდეგ, ახალი ეკონომიურ პოლიტიკის დროს და სხვა. და შევიდოთ, მართლა არის ასეთი საშიშროება, რომ ჩვენ გადავიქცეთ სექტად, როგორც ზოგიერთები ამბობენ.

მე ვფიქრობ, ამხანაგებო, რომ თქვენ ვერ დაასახელებთ არც ერთ პარტიას, რომელიც 4 წლის განმავლობაში გაზრდილიყოს 10 ჯერ ასეთი პარტია არ არის და არ ყოფილა. თუ რატომ დაემართა ასე ჩვენს პარტიას, ეს ცხადია: ცარიზმის რეჟიმის გამო დაგროვდა უშველებელი ტენდენციალური ძალები და სწრაფად იჩინა თავი რევოლიუციის შემდეგ. ამ ჟამად ჩვენ გვაწუხებს არა ზრდის ნაკლებობა, არამედ სხვა რამე და ჩვენ ვერ გამოვაკეთებთ საქმეს, თუ მივუმატებთ პარტიის წევრების დღევანდელ რაოდენობას კიდევ რამოდენიმე ათასს კაცს. ავიღოთ, მაგალითად, პუტილოვის ქარხანა. ეხლა იქ 60 პარტიის წევრია. მაგრამ თუ 60 დან ას კაცს გახდით, ხოლო მათი დონე დარჩება იგივე, აქედან არაფერი შეიცვლება. რევოლიუციამდე იმავე პუტილოვის ქარხანაში იყო 30—40 პარტიული ამხანაგი, მაგრამ ესენი იყვნენ ყველა რჩეული, ენერგიული, განვითარებული ამხანაგები, და თითოეულ უპარტიოს ესმოდა, რომ კომუნისტები გაცილებით მაღლა დგანან, ვინემ სხვები, მაგრამ მიუმატეთ თქვენ სამაცს კიდევ ასეთივე სამოცი, აქედან საქმე სრულიად არ გამოკეთდება.

ახლა ჩვენ უნდა მივაღწიოთ სხვა რამეს, ჩვენ უნდა მივაღწიოთ, რათა კომუნისტები გაცილებით ამაღლდნენ სხვებზე, რათა ისინი ირჩეოდნენ, რათა მასსას ესმოდეს, როგორც ეს იყო წინად, რომ კომუნისტი ეს ყველაზე მკაცნე, ყველაზე შორსმჭვრეტელი კაცია. აი რატომ პარტიის ზრდის შედეგად ჩვენს წინაშე დგას არა ის ამოცანა, რომ გამავალოთ წევრების რაოდენობა, არამედ ის, რომ წავიწაწყოთ სახელოები და ენერგიულ

რუსეთის კომუნისტურ პარტიის მე-11 ყრილობა

ამხ. ზინოვიევის მოხსენება

პარტიული და საბჭოთა აპარატების გამრჯვება

(გაგრძელება იხ. „კომუნისტი № 92)

მეორე საკითხი, რომელიც ისმება ჩვენს წინაშე, არის პარტიული და საბჭოთა აპარატების გამრჯვება, ეს კითხვა ეხება არა მარტო პოლიტბიუროებს, არამედ საკუმბერნიო და სამხედრო კომიტეტებსაც. ეს კითხვა არ არის ახალი. ის იჩენდა უკვე მერვე ყრილობაზე. ჩვენ ვამბობდით მაშინ: პარტიის ზრდა საჭიროა, მაგრამ ჩვენ ყოველთვის ვფიქრობდით, რომ ეწირება პარტიის ზოგიერთი ჯგუფების გადასხვაფერება. ეს იყო აღნიშნული 1919 წელს. ჩვენ ვამბობდით მაშინ, რომ პარტიამ ყურადღებით უნდა აიცილოს თვალი პარტიაში შემჩნეულ შემადგენლობის ცვლილებას, რომ პარტიის ზრდა არ უნდა ხდებოდეს მისი შემადგენლობის ხარისხის ხარჯზე და ჩვენ მივიღეთ რეზოლუცია, რომელშიაც პირდაპირ და გარკვევით ვამბობდით, რომ შეუწყნარებელია პარტიული და სახელმწიფოებრივი ორგანოების ფუნქციათა ერთი მეორეში არევა. თვის დროზე ჩვენ ერთი დაკვრით შევარღვიეთ საბჭოების კედლები, შევიგარდით იქ და შევიქენით მხოლოდ ჩვენ უმრავლესობაო, იქ დარჩა ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელი ნაწილი და დაიწყო სახელმწიფოს პირველი სამარკვლების ჩაყრა. შემდეგ, დაახლოებით 1919 წელს გაისმა ლოზუნგი—დავბრუნდეთ უკან პარტიაშიო. ეს იყო საინტერესო მომენტი და ჩვენ ის არ უნდა დავივიწყოთ. ეს ამოცანა არც ისე ადვილია. არ შეიძლება დღით ჩამოსწრა პარტია საბჭოებს და სთქვა აი ამას აქეთ არ გამოხვიდეთ. ეს არ არის ადვილი დღეს, როდესაც ჩვენ შეუდექით მუშაობას ცოტათ თუ ბევრათ ნორმალურ პირობებში, როდესაც შესაძლებელი შეიქნა წითელი არმიიდან უკან დაგვებრუნებია საუკეთესო მუშაკების საკმაოთ დიდი რიცხვი, როდესაც ჩვენ მოწოდებული ვართ ყოველდღურად სახელმწიფოებრივი აღშენებლობასათვის, ჩვენ უნდა ვაღიაროთ რომ სრული გაყოფა შეუძლებელია, როგორც სიმართლით აღნიშნავს ანტროკი თავის წერილში ჩემი თეზისების შესახებ. რას წარმოადგენენ კომუნისტური პარტიები სხვა ქვეყნებში? რას წარმოადგენდა ის ჩვენში 1917 წლამდე? წარმოადგენდა იმას, რაც არის დღეს ჩვენი საგიტაციო განყოფილება. რას ვაკეთებდით ჩვენ ვიწიროდით აგიტაციას, პრობაგანდას, ვწუხდით გაფიცებს და უკეთეს შემთხვევებში აჯანყებებს? შეუძლია პარტიას დღეს, რომ მარტო აგიტაციას და პრაბაგანდას ეწეოდეს? ეს შეუძლებელია. რასაკვირველია პარტია ვერ მიანებებს თავს პოპობაგანდა აგიტაციას. მაგრამ ჩვენი პარტია უნდა იყო ემართველ პარტიათ, რომელიც ხელმძღვანელობას უწევს სახელმწიფოს. ხოლო ეს რომ მან მიაღწიოს, საჭიროა შრომის სწორი განაწილება. მან უნდა დაიტოვოს თავისთვის გარკვეული სფეროები მუშაობის და ერთდროს სამეურნეო ცხოვრებაში იმდენათ, რამდენათაც ამას აქვს პრინციპიული მნიშვნელობა, ჩვენ ხელმძღვანელობას გაუწევთ იმით რომ მივსცემთ იქ საუკეთესო ნუშაკებს. ჩვენ არ შევიცდებით საბჭოთა ორგანოებს გამოვცალოთ ჩვენი მუშაკები, როგორც ამას ვშვრებოდით ხშირათ, უნდა გამოვტყდეთ ამაში.

ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ, ვართ რა სახელმწიფოს, შევსძლოთ შრომის ისეთი განაწილება ჩვენს პარტიაში, რომელიც შეიდგენს საბჭოთა ხელისუფლების სულს, რათა ჩვენ არ ვცდილობდეთ რეზოლუციების, საუწყებრნიო კომიტეტების დახმარებით წარვმართოთ პოლიტიკა რათა პიროვნული შემადგენლობა ჩვენ გავანაწილოთ იმ გვარად, რომ შევსძლოთ ეუშაობის ხელმძღვანელობა.

თუ საგუბერნიო კომიტეტებში ისეთი კარგი მუშაკებია, რომ კარგად ერკვევიან სამეურნეო საკითხებში, ისინი უნდა ჩავაყენოთ სამეურნეო ორგანოებში. ეს იქნება ძლების ეკონომიური განაწილება.

ძალების განაწილება.

მე მინდოდა, ამხანაგებო, მომეყვანა რამოდენიმე ციფრი, რომელიც ნათლად დაგვანახებდა, თუ როგორ ნაწილდებიან ჩვენი ძალები ჯეროვანი განაწილება, და ეს ამოცანა დგას ჩვენს წინაშე პირველ რიგში. მე არ ვლაპარაკობ გადატყორცნაზე ამ სიტყვის ვიწრო აზრით, არამედ ჩვენი ძალების უფრო ფართე გადანაწილებაზე ეს ფაქტია, რომ არის მსჭვალი დაბები, მაღაროები და სხ., სადაც 10—12 ათას მუშაზედ ნახიკა შესდგება 6 კაცისაგან. პარტიის დღევანდელი მდგომარეობის და რესურსების დროს ჩვენ შეგვეძლო სწორი განაწილების მოხდენა. არმიაში ჯანსაღი პროპორციაა, მნიშვნელოვანი იქნებოდა, რომ ასეთი გადაყოფა მოვახდინოთ მუშაობის ყველა დანარჩენ დარგებშიაც. ამისათვის აუცილებელი არ არის გადასროლა ყირიმიდან კავკასიაში და სხ. შეიძლება ამის შესრულება მოხერხდეს გუბერნიის მასშტაბით, მაგრამ ეს აუცილებელია ჩვენ სახელმწიფო პარტიას წარმოადგენინო და ჩვენთვის საჭიროა მუშაკების განსაზღვრული რიცხვი გეყავდეს სახელმწიფო აპარატში. მაგრამ ჩვენ სახელმწიფო მუშაკთა პარტია ვართ და ჩვენ გვესაჭიროება განსაზღრული რიცხვი იქ, სადაც არიან მუშები, და სეთი გადასინჯვა შესაძლებელია, და პარტიამ ეს უნდა მოიმოქმედოს.

მე მაქვს ციფრები პარტიულ და უპარტიო შემადგენლობის შესახებ ალმასკომებში. მე მოვიყვან ხსოლოდ ერთ ფრიად საგულისხმო ციფრს, რომელიც გვიჩვენებს, რომ 20 დან 21 წლისავის 20 ზე მეტ გუბერნიაში, რომელიც ცოტათ თუ ბევრად შემთხვევითაა აღებული, უპარტიოთა პროცენტი გაორკეცდა და ზოგ ადგილას მიაღწია 50 პროცენტამდე. თქვენთვის უცნობი არ არის, რომ მე მხურვალე მომხრე ვარ იმის, რომ ჩვენს მუშაობაში მეტი უპარტიონი მონაწილეობდნენ, მაგრამ როცა ვხედავ ამ ციფრს, ვფიქრობ, რომ ეს რამდენიმედ გადაჭარბებულია. ეს ციფრები ჩვენ მხედველობაში უნდა მივიღოთ. უნდა დავრჩეთ ძველ პოზიციაზე უპარტიოთა მოზიდვის საქმეში, მაგრამ არა ისეთ ფარგლებში, რომლებიც კითხვის ქვეშ და ყინიბენ ალმასკომების თვით შემადგენლობას.

შინაპარტიული დამოკიდებულებანი.

მე მინდოდა შევჩერებულიყავ კიდევ ერთ საკითხზე, რომელსაც შეგძლია უწოდოთ—„შეჯუფებანი, შხლა—შემოხლა და გადახლა". მართალია, ეს არ არის მაინც და მაინც პარლამენტარული სახელწოდება, მაგრამ ცოტად თუ ბევრად შეეფერება იმას რაც არის. ცენტრალურმა კომიტეტმა მომაწოდა ყველა ცნობები რომელიც შეაგროვა. მე ვლაპარაკობ არა წმინდა პოლიტიკურ შეჯგუფებებზე, როგორიცაა მუშათა ოპოზიცია და სხ. საქმე ეხება უფრო პროზაიკულ რამეს ან ცნობები 28 გუბერნიის შესახებ (1921 წლის 12 ოქტომბრისათვის).

1) მშვიდობიანობაა, 2) შეჯგუფების დაძლევა ახლოვდება, 3) შეხლა-შემოხლა ძლიერდება, 4) შეხლა-შემოხლა ძლიერდება, 5) ჯგუფობრივ ბრძოლას ბოლო ეღება, 6) მშვიდობიანობაა, 7) შეჯგუფებანი დროგამოშვებით, 8) შეჯგუფებას ბოლო ეღება, 9) მშვიდობიანობაა, 10) ჯგუფობრივი ბრძოლა, 11) მდგომარეობა ძალიან გაუარესდა წინანდელ პარტიულ კონფერენციასთან შედარებით.

ჩვენი ცენტრალური კომიტეტი იძულებული იყო შემოეღო რუბრიკა შეჯგუფებათა საკითხის შესახებ. რანაირია შეჯგუფებანი? სულ სხვადასხვა ხასიათის. აქ არის ის, რისთვისაც შეგვეძლო გვეწოდებია უხეშად: უფრო ახალგაზრდანი უფრო ძველების წინააღმდეგ, მაზრის ამხანაგები ქალაქელთა წინააღმდეგ, პარტიულნი საბჭოთა წინააღმდეგ, სახალხო მეურნეობის საბჭოში მომუშავე ამხანაგები პროფკავშირელების წინააღმდეგ და პარიქით, საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტები სახალხო მეურნეობის საბჭოებთან და სხვა და სხვა. და რაც უფრო პროვინციალურია ორგანიზაცია, მით უფრო უმსგავსო სახეს იღებს ეს ყველაფერი. ყველაფერი ეს ხდება მაშინ, როცა ადგილი არა აქვს სერიოზულ პარტიულ უთანხმოებას, და იწვევს მუშაობის შეჩერებას. ეს შეიქნა საერთო სურათი, საერთო ავადმყოფობა და უბედურება და უნდა იქნეს მიღებული ზოგად პარტიული ხიბით.

რანაირია მიზეზები? ჩვენი პარტიის უბრალო წევრის დაბალი დონე. ძალია აღიარება, მაგრამ ეს ასეა, უნდა ითქვას სიმართლე, რომ ჩვენს პარტიაში ბევრია უცოდინარი წევრი, დიდია სიღარიბე და ნივთიერი ხელმოკლეობა, რომელთა წინააღმდეგ ჩვენ უნდა მივიღოთ ზომები.

ჩვენი პარტიის სწრაფი ზრდის დროს 400 დან 5 0 ათასამდი, არ შეიძლება ჯანსაღად შეისწავლოთ ჩვენი პარტიის შემადგენლობა. საზოგადოდ, აღვნიშნავ და ანკეტა ძალიან ცოტას იძლევა რომ იცნობდეთ პარტიას, საჭიროა პირადი გაცნობა. საჭიროა, რომ კარგად შევისწავლოთ ერთმანეთი.

შემდეგ გადავალ ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე და სხვა. ყველაფერი ამან ერთად აღებულმა შექმნა ეს მოვლენები პარტიაში თუ ჩვენ მე-10 ყრილობაზე პოლიტიკური ფრაქციების შესახებ მივიღეთ გადაწყვეტილება, რომლის ძალა მეათედი გატარდა ცხოვრებაში მოისპოს პოლიტიკური ფრაქციები, და ისინი ჩვენ მოვსპეთ (ის, რაც ჩვენ გვაქვს ამ ყრილობაზე—22 ის საქმე, ეს უკანას

რადიო-დეპეშები

კაპიტალიზმის სამეფოებში

საფრანგეთი და გერმანია.

პარიზი. 27 აპრილი. (რადიო) გაზეთი „პტი პარიზიენი“ იხილავს პუანკარეს უკანასკნელ სიტყვას და კატეგორიულად ხაზს უსვამს საფრანგეთის მთავრობის გადაწყვეტილებას, ისარგებლოს ყველა თავისი უფლებებით. მაგრამ მთავრობას აქვს თავისი საზღვარი და იგი ამ საზღვრებს არ გადააბიჯებს. საფრანგეთის მთავრობის გადაწყვეტილება აქტიური მოქმედების დაწყების მიმართ, დამოკიდებულია საკონტრიბუციო კომისიის დადგენილებებზე, რომელიც მიიღებს ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას გერმანიის მიერ 31 მაისისათვის გადადგმულ ნაბიჯების მიხედვით. თუ გერმანია ურჩობას დაიწყებს და გააჭიანურებს თავის პოლიტიკას, მაშინ საფრანგეთი გაზეთ „პტი პარიზიენის“ სიტყვით, გადასდგამს სათანადო ზომებს და ყოველ ღონეს იხმარს არ დარჩეს განმარტოებული.

რუსეთი და ევროპა.

რომი. 27 აპრილი. (რადიო) გაზეთში ვაჭრობის საბჭოთა კომისარმა ხელშეკრულება დასდო ტრიესტელთან რუსეთში მგზავრების დაკლებული ფასებით გადაზიდვის შესახებ.

მუშათა კონფერენცია.

რომი. 27 აპრილი. (რადიო). მუშათა კონფერენცია რომში დამთავრდა. გამოტანილია დადგენილებანი საერთო განარაღების აუცილებლობისა და რვა საათის სამუშაო დღის დაწესების შესახებ.

პროფკავშირთა კონგრესი რომში.

მოსკოვი. 28 აპრ (რადიო) გაერთიანებულ პროფკავშირთა საერთაშორისო კონგრესზე რომში უგავრ განაცხადა: „ხელ ახლად იქნება აღიარებული ხალხთა ურთიერთ დახმარების და საერთაშორისო კრედიტების სისტემის დამყარების საჭიროება“. აღდგენის პრობლემა გადაუწყვეტელი რჩება. კონგრესმა მიიღო რეზოლიუცია, რომლითაც მოითხოვს ნედლი მასალის მონოპოლიის მოსპობას, ვალების გაბათილებას და ვწროთ ეროვნულ ეკონომიური პოლიტიკის ლიკვიდაციას.

ლოკაუტი ინგლისში.

მოსკოვი. 28 აპრ. (რადიო). ტრედ-უნიონისტების ცდამ, რომ თავიდან აეცილებიათ 600,000 მუშათა ლოკაუტი, გარდა იმისა, რომ ლოკაუტში მოყვა 350,000 მუშა, განიცადა სრული დამარცხება. „დეილ გერალდმა“ გამოაქვეყნა პროფკავშირების და ბწარმოებელთა მიწერ-მოწერის ტექსტი, რომლიდანაც ცხადად ჩანს, რომ მწარმოებლები მოითხოვენ განსაკუთრებულ უფლებებს... (დამახინჯებულია)... გაზეთი აღნიშნავს, რომ ლოკაუტი დაიწყება პირველ მაისიდან. მოლაპარაკება მამების სამრეწველოს მუშათა და მწარმოებელთ შორის კიდევ შეწყდა. ტრედუნიონისტები დათანხმდენ სამუშაო ხელფასის 45 პროც. შემცირებაზე. მწარმოებლები კი მოითხოვენ 50 პროც შემცირებას.

ფილიპესკუს მოკვლა.

მოსკოვი, 28 აპრილი (რადიო) რუმინიის კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის ორგანომ დაბეჭდა მოწოდება, რომელიც მიმართულია მთელი ქვეყნის მუშებისადმი, ფილიპესკუს მოკვლის გამო, რომელიც იყო პროფკავშირების მეთაური და ბრალად ედებოდა კომუნისტობა ფილიპესკუ მოკლეს როდესაც იგი მიყავდათ საპყრობილეში.

კომუნისტების პროცესი.

ბერლინი, „როტო-ფანე“ იუწყება. ბელგრადში კომუნისტების პროცესი დამთავრდა წარმოუდგენელ მკაცრი განაჩენით: ოტენზს გადაუწყვიტეს სიკვდილით დასჯა, დანარჩენებს კი 20 წლის ციხე. „ბერლინერ ტაგებლატი“ ამის გამო სწერს: საკმარისი იყო მოგეცადნათ ცოტა ხანი სასამართლოს ხდომის დარბაზში,, რომ დარწმუნებულიყავით იმაში თუ ვის ასამართლებდენ იქ, ბრალდებულის სკამზე მჯდომთ თუ მთელ კომუნისტურ მოძრაობას. დაცვის სიტყვა წარმოადგენდა კომუნიზმის მთელ პროპაგანდას.

„როტე ფანეს“ აზრით გამოტანილ განაჩენის შედეგად იქნება მხოლოდ კომუნისტურ მოძრაობის გაძლიერება საბრძოლო სლავიაში, სადაც მან ღრმად გაიდგა ფესვები, რასაკვირველია შეუძლებელია ბოპობილი იქნას იგი ბურჟუაზიულ სასამართლოების დეწნით.

გერმანიის რკინის გზელთა შორის

მოსკოვი, 28 აპრ. რადიო. კამათი გერმანიის მიხელეთა გაფიცვას მომხრეთა და მის მოწინააღმდეგეთა შორის დამთავრდა განხეთქილებით რკინისგზელთა შორის. უმეღეს მოსამსახურეთა ჯგუფი გამოვიდა რკინისგზელთა გაერთიანებულ კავშირიდან და შეადგინა თავისი საკუთარი კავშირი, გამოაცხადა რა თავი ნეიტრალურად.

ახლო აღმოსავლეთი

ამბ. არალოვი თურქეთის არმიის შესახებ.

ანგორა, 20 აპრ. რადიო. რუსეთის სოციალისტურ ფედერაციულ საბჭოთა რესპუბლიკის პოლიტიკურმა წარმომადგენელმა ანგორაში ამბ. არალოვმა, რომელიც ეხლახან დაბრუნდა ფრონტიდან, აცნობა გაზ. „ხაკიმიედ მილლეს“ კორესპონდენტს შემდეგი: ორგანიზაციის სიძლიერემ გადააჭარბა ჩემ ყოველგვარ მოლოდინს. ყოველმა კომანდირმა და ასკერმა იცის, რომ ანტანტის პირობების მიღება მოასწავებს თურქეთის დამონებას.

არმია გაჟღენთილია სურვილით თავი გაინთავისუფლოს იმპერიალიზმის ბრჭყალებიდან. არმიის ზურგი დაფარულია სახელოსნოებით, სადაც იჭედება იარაღი—საფუძველი ახალი ცხოვრებისა. განსაკუთრებით ძლიერი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე ასკერების მიერ მოწყობილმა წარმოდგენამ. გლეხობა აქტიურ დახმარებას უწევს ჯარს. მუსტაფა-ქემალ-ფაშის მთავრობა მჭიდროთ დაკავშირებულია გლეხობასთან.

შემდეგ ამბ. არალოვმა აღნიშნა, რომ ყველა კომანდირებისა და ასკერების დამოკიდებულება საბჭოთა რუსეთისადმი და წითელ არმიისადმი საუკეთესოა.

რადეკის სიტყვა

ნაუენი, 26 აპრ. რადიო. გაზეთი „როტე-ფანე“ აქვეყნებს რადეკის წერილს, რომელსაც ბრალს სდებენ იმაში თითქოს იგი ერეოდეს გერმანიის შინაურ პოლიტიკურ საქმეებში.

— რადეკი თავის წერილში აღნიშნავს, რომ ყველა მიმდინარეობის გერმანული ვაზეთები ათავსებენ აუარებელ ცნობებს, მაში ნამდვილი და ყალბი მოქმედების შესახებ და ერთმანეთს ეჯიბრებიან ამ ცნობების ფანტასტიურობაში და უაზრობაში. გაზეთი „ფორვერტსი“ იუწყება ჩემი მოლაპარაკების შესახებ სტინესთან, რომელსაც მე თითქოს მსურდეს, გადავეც რუსეთის რკინის გზები და რომ ამ გარიგების გამო მაძლია მე წავკიდებოდი ჩემ მეგობარ კრასინს. ყველა ამ უაზრობების მე ყურადღებას არ ვაქცევდი.

უცხოეთის პრესა რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულების შესახებ

ვენა. 20 აპრილი (რადიო) (მოსკოვით) გაზეთ „ლოკალ ანციგერის“ მოჰქავს გერმანიის მრეწველთა კავშირის თავმჯდომარის აზრი, რომელიც ესალმება რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებას და სთვლის მას საუკეთესო ეკონომიურ ფაქტად და რუსეთთან დამოკიდებულების მტკიცე საფუძვლად.

პრაგა. 20 აპრილი (რადიო მოსკოვით) ეხება რა რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებას, გაზეთი „ნაროდნი ლისტი“ სწერს, რომ გერმანიისათვის რუსეთთან ხელშეკრულების დადების საქმეში წამაქეზებელ მიზეზს ეკონომიურ კონცესიების მიღების სურვილი კი არ წარმოადგენდა, არამედ ბოლშევიკური რეჟიმის სიმტკიცის და წი-

ნა. გაზეთი „პრაგო“ სწერს: რუსეთის დელეგაციის აქტი პატივს სდებს რუსეთს და სრულიად შეეფერება ყველა ქვეყნების ინტერესებს. გაზეთი „ჩასი“ ფიქრობს, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება წარმოადგენს ევროპის სასიკეთოდ მიმართ მუქარას და აძლიერებს მათ გერმანიისადმი უნდობლობას. გაზეთი მოითხოვს გერმანიისაგან ვერსალის ხელშეკრულების ყველა პირობების შესრულებას.

ინგლისის პრესა რუსეთის მემორან დუმის შესახებ

ლონდონი. 22 აპრილი. (რადიო მოსკოვით) ბრიტანეთის პრესის აზრი რუსეთის საპასუხო ნოტის შესახებ დაყო. ზოგიერთი გაზეთები, მათ რიცხვში „მანჩესტერ-გარდიენი“ იც ალიარებენ, რომ რუსეთის ნოტა წარმოადგენს გადასვლას სიტყვებიდან საქმეზე, მაგრამ ამასთანავე ალიარებს, რომ ჯერ ძლიერ ადრეა ვილაპარაკოთ რუსეთის საკითხში სიძნელეთა დაძლევის შესახებ. „მანჩესტერ გარდიენი“ აღნიშნავს, რომ რუსეთის პირობები, რომლებსაც იხილავენ ლონდონის ექსპერტების მემორანდუმთან დაკავშირებით, წარმოადგენს ყოველ შემთხვევაში რუსეთთან გაცხოველებულ ვაჭრობის გამოსავალ პუნქტს.

გაზეთი „დეილ ტელეგრაფი“, დიდ თავშეკავებას იჩენს თავის მოწინავე წერილში, სადაც იგი ეხება რუსეთის პასუხს. საქმის კარგად მცოდნე ამ გაზეთის გენუილი კორესპონდენტი ამბობს, რომ კომისიის სალაპარაკოდ ხდომაზე, რომელზედაც იხილავდენ რუსეთის პასუხს, რუსეთისა და გერმანიის დელეგატების იქ არ ყოფნის დროს ალიარებულ იქნა, რომ რუსეთის პასუხი იმედს იძლევა საკითხის საკეთილოდ გადასაწყვეტად. „დეილი ქრონიკელი“ ამბობს, ეხლა ყველაფერი იმაზეა დამოკიდებული: შეძლებენ თუ არა დაინტერესებული მხარეები ჩამოაყალიბონ რუსეთის პირობები.

ს. პ. კ. ს. ამა წლის 24 აპრილის დადგენილების თანახმად, სრულიად რუსეთის პროფკავშირთა მე 6 ყრილობის 1 სექტემბრამდე გადადების გამო, 3-დან 18 მაისამდე მთელ საქართველოში ტარდება

„პროფმოძრაობის და პროფკავშირების წევრობის ორკვირეული“

ს. პ. კ. ს. წევრობა კიკნაძე.

ს. პ. კ. ს. საორგანიზაციო განყოფილების გამგე ოდილავაძე.

3 მაისს, საღამოს 6 საათზე პროფკავშირთა საბჭოს დიდ დარბაზში მოწვეულია

საზეიმო სხდომა

საქართველოს პროფკავშირთა საბჭოსი ცენტრ. პროფკავშირების, ქარხნის კომიტეტების, ადგილკომების, პარტიულ, სამეურნეო, საბჭოთა, სამხედრო და სხვა ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად

დღის წეს რიგი: 1) პროფესიონალურ მოძრაობის და პროფინტერნის „ორ კვირეულის“ ამოცანები, 2) საერთაშორისო პროფესიონალურ მოძრაობის შესახებ, 3) საკონცერტო განყოფილება.

ს. პ კ. ს. პრეზიდიუმი.

კვირას 30 აპრილს დღის 12 საათზე შესდგება საქართველოს კ. პ. თბილისის კომიტეტის

პლენუმის სხდომა

ვინაიდან გასარჩევია დიდმნიშვნელოვანი საკითხები დასწრება ყველა წევრთათვის სავალდებულოა.

თ. კ. მდივანი ღლონტიძე.

შაბათს 29 აპრილს, საღამოს 6 საათზე ყოფილ ქალაქის გამგეობის შენობაში შესდგება

თბილისის აღმასრულებელ კომიტეტის სხდომა

დღის წეს-რიგი: 1) მოხსენება საფილტრაციო-განმტკიცებითავ კომისიის მუშაობის შესახებ, 2) ფუთობრივ და საავადმყოფო გადასახადის შესახებ, 3) ჯანმრთელობის განყოფილების მოხსენება მალარიასა და სხვა ეპიდემიურ ავადმყოფობებთან ბრძოლის შესახებ, 4)წყალსადენის, ელექტრო-სადგურების და ტრამვაის საწარმოო განყოფილების მუშაობის გეგმა, 5) მიმდინარე საკითხები.

ყველა წევრთა და კანდიდატების გამოცხადება სავალდებულოა.

პრეზიდიუმი.

(3—2)

ქრონიკა

◆ **გაზეთი „პრავდა ზაკავკაზია“** 3 მაისიდან იწყებს გამოსვლას ყოველდღიური გაზეთი „პრავდა ზაკავკაზია“—რ. კ. პ. ამიერ კავკასიის საოლქო კომიტეტის და ამიერ-კავკასიის საკავშირო საბჭოს ორგანო.

◆ **ცეცხლი**. 27 აპრილს, დღის 9 საათზე, გაუფრთხილებლობით ცეცხლი გაჩნდა ნავთით მოვაჭრე მეტრევლის დუქანში, 19 თებერვლის ქუჩაზე. ცეცხლი მოედვა ნავთსა და მაზუთს. ცეცხლი მოედვა მახლობელ ფურნეებს არჩვაძისას და ქერთაშვილისას. სასწრაფოდ მოსულმა ცეცხლის მქრობელმა რაზმა ცეცხლი ჩააქრო სასწრაფოდ. ცეცხლის ჩაქრობის დროს ადგილი ქონდა უბედურ შემთხვევას. წყლისათვის მიმდებარე ცეცხლის ავტომობილი წასახედვებში დაიტაკა მეორე ცეცხლის მქრობელი ნაწილის წყლიან თულუხს და ორი ცეცხლის მქრობელი სომხუქათ დაშავდა, ცხენმა ფეხი მოტეხა. რაოდენიმეთ დაზიანდა თვით ავტომობილი. ცეცხლიდან მიყენებული ზარალი განისაზღვრება 9,000—10,000 მანეთამდე ოქროთ.

◆ 3 მაისიდან სწყდება გაზეთ „პრავდა გრუზიი“-ს გამოსვლა. „პრავდა გრუზიი“-ზე ყველა ხელისმომწერნი მიიღებენ სამაგიეროდ „პრავდა

ლად შეეფიდგით პარტიის შემადგენლობის თვისებრივ გაუმჯობესებას.

ჩვენ შეგვიძლია ეხლა დავფაროთ რუსეთი სკოლების ქსელით. ეხლა ამის აკეთება შესაძლებელია ეხლა ერთი წლის ინტენსიური მუშაობის განმავლობაში. მაგრამ იმას, რათა ჩვენში პარტიის უბრალო წევრების კულტურულმა დონემ აიწიოს. დაგვჭირდა პარტიის კარები, შემოუშვათ მხოლოდ ის ამხანაგები, რომელნიც მართლა ჯანსაღ სულს შემოიტანენ პარტიაში. დავხუროთ კარები დანარჩენებისათვის. და მუშები ამას გაიგებენ. ეს არ იქნება დამალული, ეს იქნება ეხი ზოდი დიდი პარტიის ცხოვრებიდან, რომელსაც, მეფის საკანში ჩაკეტილს, ყავდა 5,000 წევრი, შემდეგ ერთბაშად 50,000, ხოლო 4 წლის შემდეგ —500,000. მას ესაჭიროება შეჩერება ერთი წლით, რომლის განმავლობაში ის შესძლებს ჩიხიდოს თავის პარტიის ყველა კუთხეში, გაითვალისწინოს საქმეთა ვითარება ისე, როგორც არის, დაეხმაროს უბრალო წევრებს კომუნისტები გახდნენ. დღე, იყოს პუტილოვის ქარხანაში 50 კომუნისტი, მაგრამ დღე, თვითეულმა წევრმა მართლა იგრძნოს, რომ მას შეუძლია იყოს ნამდვილი კომუნისტი, ამ მუშაობას უნდა მოვანდომოთ ჩვენი ყურადღება. აი რატომ შემოაქვს ცენტრალურ კომიტეტს გარკვეული გადაწყვეტილება ამ წლისათვის მიღებულ იქნეს უსასტიკესი შეჭლუდვა იმ აზრით, რათა თითქმის შესწყდეს, გარდა იშვიათი გამონაკლისისა, სავსებით გამობრძმედილ ამხანაგებისათვის, ახალი წევრების მოდენა, იმისათვის, რათ შეგვეძლოს ეს წილიწადი შევსწიროთ ხხოლოდ ჩვენი პარტიის წევრებს. იმ ჩვენ ამხანაგებს, რომელნიც არა მათი მიზეზით დგანან პარტიულ კულტურის აზრით, ჯერ კიდევ არა ისეთ მაღალ საფეხურზე.

მოძრაობა ახალგაზრდობასა და ქალთა შორის.

ამასთან დაკავშირებით მე მინდა შევჩერდე ახალგაზრდობაზე, წითელ არმიელებზე და მუშაობის ზოგიერთ სხვა განყოფილებაზე. უკანასკნელ დროს ჩვენში ჩვეულებად გადაიქცა ახალგაზრდობის შესახებ სიტყვით შეგნებული გვქონდეს ამ საქმის ნნიშვნელობა, მაგრამ ფაქტიურად არაფერი არ გავაკეთოთ. მე ხელთა მაქვს ციფრი ახალგაზრდობის მობილიზაციის შესახებ საკომანდო კურსებზე 1921 წელში. მათი რაოდენობა უდრის— 21,000 კაცს. და ჩვენ წინადადებას ვიძლევით, დავხუროთ პარტიის კარები ამ წლისათვის, მით უფრო, რომ ჩვენ გვმართებს მივაქციოთ ყურადღება ახალგაზრდობის კავშირს, მით, რომ ახალგაზრდობის კავშირის საშუალებით შემოვლენ სწორედ ეს კადრები. აი რატომ გთხოვთ, რომ ჩვენი პარტიული ყრილობა სერიოზულად მოეპყრას ამ პრობლემას. მე ვახსენე პუტილოვის ქარხანა, მიტომ, რომ არც ისე შორეულ წარსულში მე მომხდა უსიამოვნების განცდა. მიტინგის გათავების შემდეგ ხალხში ყმაწვილი, ასე 17 წლისა, ფრიად დამწუხრებული სახით ეუბნებოდა თავის მეზობელს, მაგრამ აშკარა მიზნით, რომ ეს მე გამეგონა: „ახ, არც ერთი ჰკვიანი კაცი არ არის საბჭოთა რუსეთში“. როცა მე შევეკითხე, რატომ აქვს ასეთი დარდიანი, შოპენგაუერული შეხედულება ცხოვრებაზე 17 წლამწვარს, აღმოჩნდა, რომ ეს შოპენგაუერისაგან კი არა, არამედ იმისაგან, რომ მას შინ ყავს სამი უმუშევარი, რომელთა რჩენა მას ერთ მუშაკს არ ძალუძს, ხოლო კულტურული მხრივ ის სრულებით არაფერს ღებულობს. ამ პუტილოვის ყმაწვილის ფიგურა შემთხვევითი არ არის, მას უნდა მიექცეს ყურადღება.

ახალგაზრდობას შორის მუშაობას ჩვენ უნდა მივაქციოთ უფრო მეტი ყურადღება, ვიდრე დღევანდლამდე. ამის თქმა მინდოდა ქალთა შორის ბუშაობის შესახებაც.

პეტროგრადას და მოსკოვის გამოცდილების მიხედვით ჩვენ უნდა დავადასტუროთ, რომ ამხანაგებმა ქალთა განყოფილებიდან უდიდესი მუშაობა შეასრულეს. ესაა სერიოზული მუშაობა. მუშაკ ქალების დაუხმარებლად და მშრომელ ქალების საშუალების გარეშე ჩვენ ვერ შევქმნიდით წითელ არმიას და ვერ შევინარჩუნებდით ხელისუფლებას, ჩვენ უნდა შევიგნოთ, რომ საგუბერნიო კომიტეტები დაფიქრდებიან იმაზე, რომ შექმნან შესაძლებლობა ამ მიმართულებით მუშაობის გაგრძელებისათვის

მეჭდვითი საქმე.

ნება მომეცით, ამხანაგებო, კიდევ მივაქციოთ თქვენი ყურადღება მეჭდვითი საქმის მდგომარეობაზე. თქვენ იცით, რომ ჩვენი ნწერლები, პროფესორები, სხვათა შორის ამბობენ, კომუნისტებმა წამოაყენეს ახალი ეკონომიური პოლიტიკა, ხოლო ჩვენ წინადადებას ვიძლევით მეამატოს მას კიდევ ახალი დამოუკიდებელი მეჭდვითი საქმე, დამოუკიდებელი, მაშასადამე, ბურჟუაზიული. მეჭდვითი საქმის განყოფილება იუწყება, რომ აღნუსხულია ბევრი შემთხვევა, როცა ბურჟუაზიის გამოქნილი პირები ახერხებდენ თავის გეზის გატარებას ჩვენს პრესაში. გაზეთების ქსელი ჩვენში შემცირებულია და 863 გაზეთის მაგიერად ჩვენ გვაქვს 382. ტირაჟი უმნიშვნელოა: მილიონ ნახევარი მთელ რუსეთზე. ჟურნალისტების აღნუსხვის ცდამ ფრიად საეჭვალო შედეგი მოგვცა: აყვანილია აღრიცხვაზე 863 ჟურნალისტი, მათგან; 70 პროცენტი ინტელიგენციაა, 16 გლეხობა და 14 მუშები. პარტიულ სტატიც უარესად დაბალია. ოქტომბრის რევოლიუციის შემდეგ შემოვიდა 66 პროცენტი. და აი ისინი ხელმძღვანელობენ პარტიულ პრესას. ჩვენი საგუბერნიო კომიტეტები ამას ძალიან მცირე ყურადღებას აქცევენ. რედაქტორი სულ დაავიწყდათ, როცა ძალებს ანაწილებდნენ. ჩვენ ფრიად სერიოზული ყურადღება უნდა მივაქციოთ ჩვენ ბეჭდვითი საქმეს. თუ გუბკომების მდივნები და თვით გუბკომები დაფიქრდებიან იმაზე, რომ უნდა გვყავდეს სერიოზული რედაქტორები და ჯეროვანი ყურადღებას მიაქცევენ ამას, ჩვენ პრესა უეჭველად სათანადო სიმაღლეზე დადგება.

საშიშროებანი და ხიძნელენი.

საყურადღებოა დავაკვირდეთ ეხლა იმ საშიშროებათ, რომელთაც ადგილი აქვთ, და აქ ნება მომეცით კიდევ აღვნიშნო თუ როგორ ყურეებენ ამას ჩვენი საკმაოდ შორსმჭვრეტელი მტრები მენშევიკების ბანაკიდან. ავტორი, რომელმაც მთელი გამოკვლევა უძღვნა ჩვენს პარტიას, რომელმაც დაწერა მთელი წიგნი, სწერს: „რატომ ვჩერდებით ჩვენ ასე ვრცლად ბოლშევიკური პარტიის შინაგანი ცხოვრებაზე? სრულებით არა. იმიტომ, რომ პატივ ცემთ მას და მის თეორიას (ლონდაც, ეს ჩვენ ვიცით), მაგრამ იმ ვითარებაში, რომელიც შეიქმნა უკანასკნელ წლებში, როცა არავითარ საზოგადოებრივ ცხოვრებას არ ჰქონია ადგილი, ეპატიის და დაბნეულობის ატმოსფერაში, ყველა სხვ პარტიების, ორგანიზაციების ბედითი მდგომარეობის დროს,—ბოლშევიკური პარტია რჩება ერთად ერთი დარაზმული საზოგადოებრივ ძალად, წეთელ არმიასთან ერთად. ამიტომ ბოლშევიკების ლიკვიდაცია არ შეიძლება მოხდეს იმავე გზით, როგორც ხდებოდა წანანდელი მთავრობების ლიკვიდაცია. ეს შეუძლებელია მოხდეს აჯანყების გზით. აჯანყების ეპოქა შეესაბამება რევოლიუციონურ აღტყინების, რევოლიუციონურ განწყობილებათა ზრდის ეპოქას. რევოლიუციის დამთავრების და დასასრულის პერიოდი დაკავშირებულია სხვაგვარ ხასიათის პოლიტიკურ გადატრიალებებთან: რასკოლებთან, შეთქმულებებთან, პროფსუნციამენტოსთან. პარტიაში არიან გლეხური ელემენტები, რომელნიც ჯერ არ ჩამოყალიბებულან ცალკე მოდინარეობად, მაგრამ ფრიად ძლერნი და მაგარნი ხელისუფლების სათემო და სამაზრო ორგანოებში. მასში არიან მნიშვნელოვანი მუშათა ჯგუფები, რომელიც ბუნდოვანად იგნებენ თანდათან თავის ცალკე ინტერესებს პარტია სახელმწიფოს ფარგლებში. მასში ბლომადაა ინტელიგენტური ჯგუფები, ნაწილობრივ დემოკრატიული, ნაწილობრივ თვითმპყრობელური მისწრაფებებით, „სმენოვეხის“ აზრით. მასში, დასასრულ, საკმაოდაა წვრილ-ბურჟუაზიული ელემენტები, ყველა ისინი განსაზღვრულ დროსდე თავსდებიან ერთი პარტიის ფარგლებში. მაგრამ რიცა დარეკამს მათი საათი, ისინი გამოვლენ მზის სინათლეზე საერთო დედის ბაშოდან და მათი ურთიერთი ბრძოლა შეავსებს პოლიტიკურ ისტორიას.“ ეს კომპლიმენტია მენშევიკ ილინისაგან ვაი ბოლშევიკ ზლოპაბიკოვისა და მედვედევსადმი. აი მენშევიკების იმედი! საერთო დედის—პარტიის საშოდან გამოვლენ მიმდინარეობანი, რომელნიც ეცავსებენ ჩვენი დროის პოლიტიკურ ისტორიას. ავტორი დასძენს ჩვენს გაწმენდას. იგი ამბობს: რა რიგ ბავშური გულუბრყვილობაა ბრძოლა შეუბრალებელ ცენტრისაკენ მხრბოლ ძალებთან „პარტიის გაწმენდის“ საშუალებით. რა დიდია ამაში ბიუროკრატიული ზვიადობა და საშინელი დაბრმავება, რომელიც, საერთოდ, ახასიათებს ყოველ გამარჯვებულს. რა შედეგი მოყვა „პარტიის გაწმენდას“, რომლის მიზანი იყო პარტიის გაწმენდა ბურჟუაზიულ ელემენტებისაგან? უმთავრეს ოკმაყოფილება, გამორიცხეა მემარჯვენეების და მენარკენეებისა, პატრონების და უპატრონოებისა,—და კიდევ მრავალი ანეკდოტი, რომელიც მთელ ქვეყანას მოედო. არა, ასეთი მეთოდებით ისტორიის დამარცხება შეუძლებელია“ და ის გაგრძობს: „ამიტომ ბოლშევიზმის ლიკვიდაცია ასე ფრიად გაჭიანურდა, მაგრამ ამიტომაცვე ბოლშევიზმის ლიკვიდაცია შეიძლება იყოს მხოლოდ რ. კ. პ. თვით ლიკვიდაციის, რღვევის და დაშლის პროცესი“.

ამხანაგებო, ეს სტრიქონებია შხამიან მტრისა, რომლებიც უნდა გვახსოვდეს. ამავე ავტორი ერთი წლის წინედ ლაპარაკობდა ისე, რომ ბოლშევიკური ძალაუფლების დამხობა, ეჩვს გარეშეა, მოხდება ამგვარად: მათი საკუთარი რიგებიდან, წითელი არმიის რიგებიდან გამოვა ვინმე ამჟამად კურსანტი ან პორუჩიკი, ისეთი კაცი, რომელიც გახდება პატარა ნაპოლეონი. ხელისუფლებისადმი სიმპატია იმდენად დაკნინდა, რომ ნაპოლეონი ერთ ღღეში შევა კრემლში და გარეკავს ხელისუფლებას, გარეკავს სახალხო კომისართა საბჭოს.

ეხლა იგი სვამს სხვა დიაგნოზს ჩვენი პარტიის დაშლისათვის. რომ მის შიგნით მოხდება დანაწილება, რომელიც გამოიწვევს ლიკვიდაციას. რომ პარტიაში ადგილი აქვს ლეკუილიარულ პროცესს, რომელიც აღმეჭდავს ყველაფერს რაც ხდება ქვეყანაში, ამაში არის სიმართლის ნატამალი. ჩვენი პარტია არის პარტია მონოპოლიტა, იმის გამო, რომ ის ერთადერთ მოქმედობს არენაზე, ამიტომაც ჩვენში შემოატანენ თავს აუცილებლად ზოგიერთი ელემენტები, რომელნიც სხვა პირობებში იქნებოდნენ სხვა პარტიებში. მართალია, ჩვენში ადგილი აქვს მრავალ-ფეროვნებას. გლეხური წრე საშიშროებას ქმნის. კიდევ მეტ საშიშროებას წარმოადგენენ მოსამსახურე ელემენტები, არა მშრომელი ელემენტები, რომელნიც მიეტმასენ ჩვენს პარტიას. დიახ, უდიდესი სიძნელენი დგას ჩვენს გზაზე. მაგრამ არა მარტო სუბიექტიური სურვილი, არის ისტორიული გარემოებებიც, რომ ყველაფერ ამას ჩვენ დავსძლევთ, ჩვენ გვყავს ძირითადი ჩონჩხი—პროლეტარიატი, რომელიც არსებითად აქამდე და აწიც განსაზღვრავს ჩვენი პარტიის პოლიტიკას. უნდა დავხუროთ ჩვენი პარტიის კარები სხვა ელემენტებისათვის, უნდა გავაძლიეროთ პროლეტარულ ელემენტის შედარებითი წონა. ნამდვილი ჩონჩხი, რომელიც განსაზღვრავს არა სიტყვით, არამედ საქმით ჩვენი პარტიის შედარებითი წონას, უნდა იყვნენ პროლეტარები. რა თქმა უნდა, ჩვენ ყველა ზომები უნდა ვიღონოთ, რათა თანდათან გავატაროთ ის მუშური დემოკრატია—ჩვენს პარტიაში, რომელიც ჩვენ დავსახეთ ორიოდე წლის წინედ, მაგრამ რომელიც კიდევ ვერ გავატარეთ დღევანდლამდე.

მიმდინარე ყრილობის ამოცანა მდგომარეობს არა მარტო იმაში, რათა ამის გამო გამოიტანოს ახალი რეზოლიუცია, რამდენად იმაში, რათა გაერკვეს გადახლართ თულ გარემოებებში. დიახ, საშიშროებანი, რომელთაც უთვალთვალებენ ჩვენი მტრები, არსებობენ. ვინც შეიცდება მათ დამალვას, საბრალო მშიშარაა. ჩვენ არასოდეს არ ვმალავთ საშიშროებათ და სიძნელეთ, არასოდეს არ ვფარებთ პირბადეს იმას რაც ხდება, ამაშია ჩვენი პარტიის ძალა და ძალა ჩვენი ცენტრალურ კომიტეტისა, რომელსაც თქვენ აირჩევთ იმაში მდგომარეობდეს იქნება, რათა ეს საშიშროებანი ყოველ ღონიერად შეშინოს, ან სოდან არ გააკეთოს ნახტომები მისთულიდან, როგორც ეს უნდოდათ ჩაედინათ—ამხანაგებს მუშათა ოპოზიციიდან. თავის დამტკიცება არ არის საჭირო, მაგრამ არც გვმართებს მივეცეთ საზიანო ოპტიმიზმს და ვილაპარაკოთ, რომ ყველაფერი ამსოლიუტურად კარგადაა მოწყობილი.

ისტორიის მსვლელობა ისეთია, რომ არის საშიშროება სოციალურ უჯრედის გადაშენებისა, ამას ჩვენ ვლაპარაკობდით 1919 წელში, 1921 წელს და განსაკუთრებით ახალ ეკონომიურ პოლიტიკის დროს ჩვენ ვალდებულნი ვართ ეს უფრო მეტი ხაზგასმით განვიმეორთოთ. ჩვენ უნდა გვახსოვდეს, რომ ჩვენში პარტიის ახალი წევრები შეადგენენ დიდ უმრავლესობას, ჩვენ უნდა გავიმღეროთ ისინი პირველ საფეხურზე და მოვიმოქმედოთ ყველაფერი შესაძლებელი, რათა ისინი სწავლობდნენ 10 ჯერ უფრო სწრაფად, ვინემ სხვა ჩვეულებრივ პირობებში და თანდათან მთელი პოლიტიკური ბრძოლა ხელს შეუწყობს ამას, ჩვენ უნდა გვახსოვდეს პარტიის მთლიანობა. ჩვენ არ უნდა დავივიწყოთ კლასიკური ფრაზა, რომ მენშევიკები უკდიან, რათა საერთო დედის საშოდან გამოვიდნენ სინათლეზე სხვა და სხვა შეჯგუფებანი, ურთიერთმა ბრძოლამ შეავსოს ნთელი პოლიტიკური ისტორია, აი რის იმედი აქვს საერთაშორისო კონტრრევოლიუციას თვით 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალის ჩათვლით.

ჩვენ ვეუბნებით, დიახ, თქვენ მართალი ხართ, როცა ლაპარაკობთ ერთ დედაზე. ჩვენი პარტია მართლა არის ჩვენი საერთო დედა. ჩვენ მას გაუფრთხილებით, დავიცავთ, როგორც თვალის გუგას, და ძმას, ვინც მოინდომებს მის დანგრევას, ვინც არ უნდა იყოს ის, ჩვენ მას მწარე გაკვეთილს ვასწავლით. ჩვენ განზრახვა არ გვაქვს დავმალოთ პარტიის ავადმყოფობანი. ეხლა ჩვენ წინ ნაბიჯი-ნაბიჯზე, [illegible] ჩვენ ვიცით, რომ გზაზე წინ გადაგვეღობება კიდევ ბევრი სიბნელე, მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ ჩვენთვის არ არის სხვა რამე უფრო ძვირფასი, ვინემ ჩვენი პარტია, ჩვენ არ უნდა გვავიწყდებოდეს, რომ მიუხედავად ყოველგვარ სიძნელისა, რომელიც გვხდებოდა ჩვენს გზაზე რევოლიუციის 4 წლის განმავლობაში, ჩვენ მიგვყავდა ის სწორი გზით, მთელი მსოფლიოს კომუნისტების აღიარებით, ხოლო ეს საკეთესო მოწმობაა. ამავე გზით უნდა წარმართოს პარტია მე-11 ყრილობამაც.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ

ՀՀ ԱԺ-ի պատգամավորական խմբակցության հրատարակություն

Հիմնադրվել է 1921 թ. հոկտեմբերի 1-ին

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ՝ երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը

Խմբագրության հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ա. Սպենդիարյան 35, 3-րդ հարկ

Հեռախոսներ՝ 58-32-41, 58-32-42

Էլ. փոստ՝ hayk.ashxatavor@parliament.am

Գրանցված է ՀՀ ԶԼՄ ռեգիստրում՝ № 1842

Տպաքանակը՝ 1500 օրինակ

Ինդեքսը՝ 71042

Գինը՝ 150 դրամ

Խմբագրական կոլեգիա՝

Գլխավոր խմբագիր՝ Ա. Ա. Ղազարյան

Պատասխանատու քարտուղար՝ Ն. Ս. Մելքոնյան

Խմբագրական խորհրդի անդամներ՝

Ա. Ա. Ղազարյան

Ա. Ս. Մելքոնյան

Ա. Ա. Ավետիսյան

Ա. Ա. Ավետիսյան

Ա. Ա. Ավետիս